

when demands are moved. My respectful submission is, in the light of the fact that invariably every Hon'ble Member makes a reference to matters relating to food during the course of the general discussion on the Budget, perhaps it may be necessary to devote half a day for the food debate and if you agree that the general discussion on the Budget should be continued till the lunch hour on Monday with the speeches of other Members as well as replies on behalf of Government and that after the lunch hour, the time should be devoted for food debate, perhaps that will meet the ends of necessity and there may be no room for any further extension. That is my respectful submission.

MR. SPEAKER.—May I know the time the Ministers propose to take to reply to the debate on the Budget?

SRI A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—Instead of the Ministers being put to the necessity of replying at the end of the debate, I request that they might be permitted to reply of and on during the course of the debate so that we may finish this in time. This is only if the House agrees.

SRI T. SIDDALINGAIYA.—Altogether about 2 hours may be set apart.

MR. SPEAKER.—In that case it may not be possible to conclude the general discussion on the Budget before lunch time. From 12 NOON to 1 P.M. we will be having Questions and Answers. Then there will be only two hours available up to the lunch hour. The other Members therefore will not have any opportunity to speak at all.

SRI T. SIDDALINGAIYA.—I am willing for an extension.

MR. SPEAKER.—The Government have agreed to a full day's extension.

BUDGET FOR 1952-53—GENERAL DISCUSSION—(contd.).

FIRST STAGE.

SRI B. V. NARAYANA REDDY (Bagepalli—Gudibanda).—Sir, in my opinion the budget is simply heart-rending,

L. A.

especially to the people of the distressed and famine stricken areas. There are nearly three millions of them today. First and foremost, the fundamental and basic need is food for a human being and fodder for cattle. If any Government is not able to supply food and fodder, I think it is but just that that Government could as well resign. Is it not the duty of a sane Government to look after the lives of its people and its wealth—wealth, which is the cattle needed by men for agriculture? But what is our Government doing except trying to close the eyes of the general public by throwing a paltry sum of rupees twenty lakhs in the guise of famine relief? There are really twenty lakhs of people who are suffering on account of famine. Are they throwing one rupee for every person? Moreover this relief has to be continued right up till we get the next crop, and that will take another six months. As it is, we have no rains. How are we to be sure that there will not be another famine once again? In the light of that, at least about ninety lakhs of rupees must be set apart only for Kolar District.

SRI KADIDAL MANJAPPA (Minister for Revenue and Public Works).—Rich men like you must come forward.

SRI B. V. NARAYANA REDDY.—I do come forward provided the Government also come forward.

SRI H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home Affairs and Agriculture).—How far have you come forward?

SRI B. V. NARAYANA REDDY.—At least by talking. I am feeding at least 100 persons per day. I may assure the Hon'ble Member that I am trying to do my utmost in my place. I am feeding them all free. At this stage I would like to know whether the sanctity of Gomata has degenerated to such a level as to be ignored by the Government even when they are dying in their thousands; when these dumb creatures whom we are exploiting to the utmost are dying in their thousands, are the Government justified in saying that there is lack of transportation and wash their hands off the situation by trying to send a few hundreds of tons of hay?

(SRI B. V. NARAYANA REDDY)

Is this what Gandhiji said? What would the posterity say of such a helpless Government? Would it be incompetence, or shall I say lack of zeal, or shall I say lack of tact to deal with matters at the right moment in the right way? I want the Government to take necessary action. Mere words will not do. Is it not in such extraordinary times as these, that the people look up to the Government for which they have done so much by paying taxes ungrudgingly from times immemorial? There is nothing strange in people looking up to the Government to relieve them from starvation. If it cannot be done for any reason whatsoever, why should such an incompetent Government exist at all? Should it exist because it can shut the eyes of the public by false propaganda, persistently crying that there is not much of famine and printing in its Information Bulletin photos to show to the public that it has been doing wonders in the way of digging wells even at considerable cost? The photo is printed in the Information Bulletin of the Hon'ble Minister for Home inspecting a well in Bagepalli. This is called distress relief. Should Government degenerate to such a level as this?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, I take exception to this statement. Government have not degenerated. On the other hand, Government have given the poor man there some money.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—But why should Government make such sweeping statements? They give us to understand that the whole work is being done by them.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—They are not interested in blowing their own trumpets. But they are interested in doing their duty.

Sri Kadidal MANJAPPA.—So far as Kolar District is concerned, we have done our best.

Janab J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—The Ministers will have a chance to reply to the statements. I think it is better that the Member is allowed to speak in his own way. I think that when the Ministers get their chance they can

certainly answer all these points. Otherwise by these interruptions, my friend might lose the thread of his argument. Let him say what he wants to say without interruption.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—Can he be allowed to say 'degenerate' and so on, without being corrected?

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—In spite of such propaganda, why does it not own that there is famine, proclaim to the Centre the real state of affairs and enlist their sympathy of which they are not lacking as we see them helping a great deal our neighbouring State? Does this Government feel it below its dignity to enlist the sympathy of the Centre? I pray to God to give them commonsense at least at this juncture to realise the gravity of the situation and to realise where they are leading the poor uneducated masses of the famine areas. So much about famine. What about the always drought-stricken districts of Kolar, Chitaldrug and Tumkur which are almost facing famine with their average rainfall of about 15 inches? Is the Government so fatalistic as to leave the millions of these parts to their own fate or are they going to take up some concrete works to see that the people are delivered from the clutches of the mighty Nature? If they are prepared to take up some measures to permanently wipe out famine in these areas, the Government will get co-operation from all parties. I am declaring in your presence that not only ourselves but every human being worth the name will come forward and contribute in every respect.

Let the Government give electricity to these parts ungrudgingly, without skulkingly trying to give it outside the State as the previous Government did before, ignoring and by-passing my constituency of Bagepally and Gudibanda.

The Government must make it a point to give top priority to such of the taluks which have been unfortunately neglected hitherto. Let the Government take up the question of digging bore-wells in the tank beds as well as desilting tanks. Let it not concentrate on

big rivers and big projects but on major and minor tanks. Let it also consider the question of constructing anecuts to rivers like Chitravati and exploiting the subterranean waters of Palar, Pennar and Pinakini. With these measures ardently taken up and implemented, the famine will not once again raise its head in these parts.

Speaking of education, Hon'ble Speaker in the capacity of Minister once told a huge gathering at Ellodu that our constituency stands second in the whole State in the reverse order, the first being, to my surprise, Mysore Taluk.

Mr. SPEAKER.—In what?

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—In illiteracy.

Mr. SPEAKER.—It is a fact.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—

I am sure it is not out of any fault on the part of the general public but it is because of the lack of sympathy of the Government that ruled before. I hope, now at least, that the present Government would give top priority to these taluks until such time as they come up to the level of other taluks. I am sure it is a just demand. At this juncture I would like to tell you that the Constitution of India has guaranteed primary school education in the mother tongue of the pupil. If this is not implemented let the Government know that it is violating the Constitution. And so from now on let all the primary schools in the Telugu speaking districts of the State be converted into Telugu Schools immediately.

There is another injustice of a great magnitude that is being done in the areas with sparse vegetation. There is scanty rainfall. They say vegetation draws rains. They say they must plant as many trees as possible. At the same time they are devastating what little forests and vegetations we have in our parts, in the guise of fuel and charcoal supply to the cities. Is this justice? In the name of justice, I would call upon the Government to put a stop to this nonsense at once and see

.....

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member is using very strong words.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Yes, sir, I am. Soft words will not make them respond.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Strong words break no bones.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—True, but if I do not use strong words there would be no response. At least there is this much of response.

I would call upon Government to see that the havoc is redressed by afforesting wherever it is deforested. The Government is not getting even a few thousand rupees out of coupes that are given. It is only filling the purses of the contractors, merchants and the Forest Officers. Let the Government see through the insaneness of these havocs and finally put a stop to them.

Sir, there is another burden that the people of Kolar District are bearing from the days of Land Revenue taxation. They are paying a sum of Re. 1 to about Rs. 3 per acre of dry land and Rs. 6 to Rs. 10 in the case of wet and garden lands. This is done nowhere in the State. The dry assessment in the borders of our district is only a few annas. There were rumours once that a committee was set up to revise this kind of levy. I do not know at what stage it stopped. I hope this Government will take up this question and do away with the injustice.

Mr. SPEAKER.—I think the assessment for dry land is Rs. 2-12-0 per acre.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—That is why I said 'about Rs. 3 per acre'. I conclude by pointing out to the Government another unpardonable and unjustified taxation levied on the tax payers of Bagepally, Gudibanda and Mulbagal Taluks, and that is the railway cess that is being paid by them since the days of the *chota* railway. This railway goes nowhere near these taluks, does not help the people in any respect whatsoever, and so, why should these people be made to bear the burden of taxation from which somebody else enjoys?

Hoping all these things would be implemented, I close my speech.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಾಧವಾಚಾರ್‌ರವರು (ಭದ್ರಾವತಿ).—
ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೂರು ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಅಯ
ವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಪುಲವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ,

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಾಧವಾಚಾರ್ಯರವರು.)

ಅನೇಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಆರ್ಥಿಕ ವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವು ಒಂದು ವಿಪತ್ಕಾರಕ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಅಧಿ ಕಾರವನ್ನು ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು. ಎಷ್ಟು ನಿಪುಣತೆಯಿಂದಲೂ ಭಾವಶುದ್ಧಿಯಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು ಎಂಬುದನ್ನು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸುವುದಾದರೆ, ನಾವು ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರ ದೂರದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಅವರ ವೇದಾಂತಕ್ಕೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅಭಿನಂದಿಸದೇ ಎದೆಯಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಆಯವ್ಯಯಪಟ್ಟಿ ಖೋತಾ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಾದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದೇಶ ದಲ್ಲ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪದ್ಧತಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯ ಬೇಕಾದರೆ ಜನಗಳು ವಿಚಾರವಂತರಾಗಬೇಕು, ವಿದ್ಯಾ ವಂತರಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಧೈರ್ಯವೇನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಅವರು ಮರೆತಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತಪಡುತ್ತದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸು ತ್ತೇನೆ.

ವಯಸ್ಕರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನದಸ್ಯರು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಖಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಅನುಭವ ಪಡೆ ದಿದ್ದೇನೆ. ವಯಸ್ಕರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸ್ಕೂಲ್ ಮತ್ತು ಚೈತನ್ಯ ತುಂಬ ತುಳುಕಾಡಲು ಇದು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಯವರು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳು, ಜನಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸ ತಕ್ಕ ವಿಷಯ, ಅಕ್ಷರ ಪ್ರಚಾರ ಇವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯವರೂ ಸಹ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರನ್ನು ನೇಮಕಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಯಸ್ಕರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಬಹಳ ಸ್ತೋತ್ರಾರ್ಹವಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದರೆ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆ. ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಇನ್ನೊಂದು ದಿವಸ ಚರ್ಚೆಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೂ ಈ ದಿವಸ ಅನ್ಯ ಅಭಾವದ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಹಾಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೋಭೆಯಾಗಿ ಅನಾಹುತಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾ ದರೂ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈಗ ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಹಾರ ರಕ್ಕಾಗಿ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಂಪುರ್ಣ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ, ಮಾನವೀಯತೆಯ ಹೃದಯ ದಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆಮಾಡ ಬೇಕಾದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಭದ್ರಾ ರಿಸರ್ವಾಯರ್, ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ

ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರು ವಂತೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ 20 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಮುಗಿಯಲಾರವು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಪಡೆಯಬೇಕಾದದ್ದು ಸರ್ಕಾರ ದವರ ಕತ ವ್ಯ. ಇದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ದುಡ್ಡಿನ ಅಡಚಣೆ ಮುಂದಿ ದುವುದಾದರೆ ಅನೇಕ ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳಾವುದನ್ನೂ ಈ ಸಾರಿ ತಂದಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಇದೇ ರೀತಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳಾವುದನ್ನೂ ಹಾಕದೆ ಇದ್ದದ್ದ ರಲ್ಲೇ ಒಂದು ಸುಧಾರಣೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರುವುದು ಸ್ತೋತ್ರಾರ್ಹ. ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಮಾಸ್ತೆಗಳು ನಿವಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಲೇಬೇಡಿ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಸಚಿವರ ಕೈ ಕಟ್ಟುವ ದಕ್ಕೆ ದೇಶವೇ ಆಗಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಗೊಳಿಸಲು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದವರ, ಬಡವರ, ರೈತರ, ಕೂಲಿಗಾರರ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದ ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆ ಬೀಳದಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಮರಣ ತೆರಿಗೆ ಮುಂತಾದು ವನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವುದಾ ದರೂ ಒಂದು ಪಾಲನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರ ಸಲಹೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

10 A.M.

ಹೀಗೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅನೇಕ ವಿಧದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮಾದ್ರಸ್ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಅಗ್ನಿಕಲ್ಪರಂ ಇಹಕಂಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ ಒಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಈಗ ನಮ್ಮ ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫರ್ಲೈಸರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ ಎಂಬುದೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೂ ನಿರಾಸರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಬೇಗ ಪೂರೈಸುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅನ್ನದ ಅಭಾವ ಕೊನೆಗಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದ ರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಾರಿಯ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಾಗಿ 16 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಒಹಳ ಕಡಮೆ. ಆದರೆ ಈವರೆಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರಿತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದ ಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕೌಪಮ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಭವಿಷ್ಯದಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ

ಅದು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತದೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಏನೇ ಆಗಲಿ, ಕೈಗಾರಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಬಯಸುವವರಿಗೂ, ದಕ್ಷರಿಗೂ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವವರಿಗೂ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದ ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಹಿತವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಿರ ಕೈಗಾರಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಭದ್ರಾವತಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕೂಲಿಗಾರರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಹಾರ್ದದಿಂದ ವರ್ತಿಸಿ ಅವರಲ್ಲಿ ದೇಶಪ್ರೇಮವೂ, ನವಚೈತನ್ಯವೂ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬಹುದೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ರಾಭ ಸಂಪಾದನೆ ಕೂಡ ಮಾಡಬಹುದು. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಾಲೀಕರುಗಳಿಗೂ ಕಾರ್ಮಿಕರುಗಳಿಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಹುಟ್ಟುವ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುವುದಾಗಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ ಒಂದು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಭದ್ರಾವತಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಗಳವರೊಡನೆ ಒಡಾಡಿದವನಾಗಿ ನನ್ನ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈಗ ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಗಾರರ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯನೇಡ್‌ಮೆಂಟಿನವರ ಜಗಳಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳಮಟ್ಟಿನ ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಕೂಲಿಗಾರರು ಸ್ವಭಾವತಃ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕೋಪಗೊಳ್ಳುವಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಅವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಕಾಣಬೇಕೋ ಅದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅದರ ಅಭಾವವೇ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ತತ್ಕಾಲವಾಗಿ, ಮುಷ್ಕರಗಳು, ಲಾಕೌಟ್‌ಗಳು ಉಂಟಾಗಿ production ಕಡೆಮುಚ್ಚಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರಗಳಿಗಾಗಿ—ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಮೆಮೋ ಹೊರಡಿಸುವ ವಿಚಾರ—ಮಾನ್ಯನೇಡ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಕೇವಲ prestige ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ವಾದವನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ವರ್ತಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ತೀವ್ರ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದ ಅನರ್ಥ ನಡೆಯದಂತೆ ಕೂಲಿಗಾರರೊಡನೆ ನಿಕಟವಾದ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಕೊಂಡು ಪ್ರೋಡಕ್ಷನ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಮೊದಲಾದ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಹವಾಲುಗಳನ್ನು ಪಾಲನೆಗೊಂಡು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಸಿಕೊಡುವುದಾದರೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ನೆಲೆಸಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಉತ್ಪನ್ನ ಹೆಚ್ಚುವುದಲ್ಲದೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಆದಾಯವೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕೋರ್ಟಿನ ಮಾಡುವುದು ಸ್ವೀಕೃತಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೇಬರ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಗ್ರಾಂಟ್ ಪಡೆದು ಅದರಿಂದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸುವಂಥ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಇದು ಒಳ್ಳೆ ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ.

ಸೇವಾದಳದ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಇದೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ

ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ನೀವೀಗ ಮಧ್ಯಪಾನನಿರೋಧ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಈಗ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕೂಗು ಕೇಳಬರುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೇನೋ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ, ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳು ಏನೇ ಇರಲಿ, ಮಧ್ಯಪಾನನಿರೋಧ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಉಗ್ರವಾದ ಕಾನೂನು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆ; ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯ ಕೂಡ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಹೇಳುವವನು ನಾನು. ಅಜ್ಞಾನ, ಅನಿಷ್ಟರತೆ, ದಾರಿದ್ರ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಇವರುಗಳಲ್ಲದೆ ದುಶ್ಚಟವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಚಾರ ನಡೆಯಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸೇವಾದಳದವರನ್ನು ಇಂಥ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ಲಭಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೇವಾದಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನಜೀವನದ ಕಡೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೃಷ್ಟಿ ಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಕಾಣಬರುತ್ತಿದೆ. ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳೆಂದು ಕೈಕೊಂಡು, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಸ್ಕೂರ್ತಿ, ಹೊಸ ಆದರ್ಶ ಬೀರುವ ಘನೋದ್ದೇಶದಿಂದ ತಾವು ಕೂಡಿದ್ದೀರಿ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇಂಥ ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಸೌಕರ್ಯ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಲಭಿಸಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಮಲೆನಾಡಿನ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಇದು ಸಂತೋಷದಾಯಕವಾದ ವಿಷಯ. ಈ ಯೋಜನೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವಿಚಾರ ಧಾರೆ ಹರಿದು ಅವರ ಜೀವನ ಕ್ರಮವೇ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಅವರ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕೈಗಾರಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಂದಿರಲ್ಲದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ಹಣ ಅಪವೃಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಭದ್ರಾವತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಕಲ್ಲದಲನ್ನು ತರಿಸಬೇಕಾದರೆ ರೈಲ್ವೆ ವ್ಯಾಗ್‌ನಿಕ್ಯಡೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಬಂಗಾಳದಿಂದ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೊಚಿನ್, ಮುರ್ಮಗೋವ—ಹೀಗೆ ಬಹಳನುತ್ರಿ ಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಟ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 39 ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ತೊಂದರೆ ಬಂದಿರುವುದು, ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಮ ತೀರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಂದಿರನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸದಿರುವುದರಿಂದ. ಮೈಸೂರಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಯು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಬಂದಿರು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಲಿ ಕೈಕೊಂಡಿರುವ ಕಂದಾಲ ಬಂದಿರಿನ ಕೆಲಸವೂ ಈಗಾಗಲೇ ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಿನು ಉಳಿದಿರುವುದು ಕರ್ಣಾಟಕದ ಬಂದಿರು ಮಾತ್ರ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸಿದರೆ ಮೈಸೂರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಾಧವಾಚಾರ್ಯರವರವರ)

ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿ ಅದರ ವರದಿಯೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಇನ್ನೂ ಈ ವರದಿಯು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಯವಳ್ಳಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಪೂರ್ಣವಾದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಹಾರಾಭಾವ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶವು ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೇ ಆಹಾರ ದೊರಕಿಸುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನೂ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸೆಳೆಯುವುದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವಿಡಿಯೆಂದು ನಾನು ಅಶ್ವಾಸನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಬಜೆಟ್‌ನ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಸಾರಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅನೇಕರು ಆಗಲೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಇಂಧನಕ್ಕೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ—ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ಅಗತ್ಯವಾದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಈ ಬಜೆಟ್‌ನ್ನು ನಿಪುಣತೆಯಿಂದ ತಯಾರುಮಾಡಿ ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕ ಸಚಿವರಿಗೆ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿಹಾಳ್ ಮಂಡಪ್ಪನವರು.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾರಾಯಣರಡ್ಡಿಯವರು ಕ್ಷಾಮನಿವಾರಣಾ ಕಾರ್ಯಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸದಸ್ಯರ ಭಾಷಣಗಳಿಗೆ ಈಗಲೇ ಉತ್ತರರೂಪವಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Leader of the House).—Sir, it is better that the debate goes on with some liveliness. If the Ministers are not allowed to intervene in the debate, then tomorrow all the six Ministers will have to speak one after the other. That means they will have to take three to four hours for themselves. The House will get tired of hearing the Ministers continuously for such a long time. Therefore I suggest that the Finance Minister will finally reply to all points raised on the financial aspect. Regarding revenue, agriculture, forest and other matters, it is better that the respective Ministers intervene in the course of the debate in order to make the debate serve the real purpose for which it is meant. As I said, to reply to the points raised one or two days

later would lose the point; and also the interest will flag. If the House so desires and if you agree Sir, that seems to me to be the better course of carrying on the Budget debate Sir, I might tell the Hon'ble Members that this is also the practice in the Parliament. There I have seen Ministers intervening in the debate. Of course, the final reply will be given by the Finance Minister.

Mr. SPEAKER.—If I agree to this suggestion the Hon'ble Ministers will not have as many opportunities to speak in this debate as they would like to have. Supposing I give each Minister a chance in the middle of the debate, he will not be entitled to have another chance at the end, because the Finance Minister will reply on his behalf and on behalf of his colleagues.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Sir, in the very nature of things it will not be possible for any Minister to answer every point that is raised in the course of the debate. It is only the main points they will deal with. Suppose there are some points which ought to be answered by a particular Minister and he has spoken before the point is raised, since it is a question of joint responsibility, the other Ministers will see that that point is answered.

Mr. SPEAKER.—Of course that was the practice so far. However, if the House has no objection I will adopt that procedure as suggested by the Hon'ble Leader of the House.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I may straight away say that if the House wants to listen to the Ministers for four or five hours continuously, I have no objection either. It is only to make this debate more lively and pointed that I suggested this procedure.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—This point may be decided after Janab Imam comes here, Sir.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎ. ನರಸಿಂಹರಡ್ಡಿಯವರು (ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ).—ಅವರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ಯಾವ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಕೊಡುವುದು ಹೇಗೆ?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Sir, the Hon'ble Member should understand

what has been said and then speak. That point has been met.

So the Revenue Minister wishes to speak after the lunch hour.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ ನವರು.— ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ನನ್ನೆಯಿಂದಲೂ ಇದುವರೆಗೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನರು ಬಹಳ ಮಾತನಾಡಿದುದರ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೋರಿದಂತೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿದವರಲ್ಲಿ ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಟೀಕೆ ಮಾಡಿ ವಿರೋಧಿಸಿದವರೂ ಕೆಲವರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿರುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಷ್ಟು ತಿಳಿಯದೇ ಯಿದ್ದರೂ, ನನಗೆ ತಿಳಿದಷ್ಟನ್ನು ನನ್ನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈಗ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿದ್ದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸರ್ಕಾರ ಹೋಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಯುತವಾದ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದು ಮೂರು ತಿಂಗಳಾಗಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಈ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದೆ ಈ ವರ್ಷಾಂತ್ಯದವರೆಗೂ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಯೋಜನೆಯಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿಕೊಂಡು, ದೇಶದ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಸರಿತೂಗಿಸಿ ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಣವಿಲ್ಲದಿರುವ ಇಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿರುವುದೆಂದರೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಹಣ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿ, ನಾನಾ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿ, ಜನರಲ್ಲಿ ಹೊಗಳುವ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು, ಅದು ಸುಲಭ. ಹಣವಿಲ್ಲದಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ನಡೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಸಂತೋಷಪಡಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಭಾವವನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಸುವ ಜನರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಏಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದಿದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ನಲವತ್ತು ಐವತ್ತು ಲಕ್ಷ ಜನರಿಂದ ಒಬ್ಬ ಪಡೆದು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ: ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷವೇ ಆಗಲಿ ನಾವೇ ಆಗಲಿ, ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವೇನಿರಬೇಕು, ನಮ್ಮಿಂದ ಜನರು ಏನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಜನರಿಗೆ ನಾವು ಏನು ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು; ಬರಿಯ ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು, ನಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಮನೆಯ ರಚನೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ನಮ್ಮ ದೇಶ ನಮ್ಮ ಮನೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಈ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಬೇಕು, ಎಲ್ಲರ ಸಹಾಯವೂ ಬೇಕು. ಬಡವರು, ಬಲ್ಲವರು, ಎಲ್ಲರ ಸಹಾಯವೂ ಬೇಕು. ಇದರಂತೆಯೇ ಅಡಿಗೆಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಸಹಾಯ ಬೇಕು. ಇವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಅಡಿಗೆಮನೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದೆ, ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಡಿಗೆಯಾಗದೆ ಯಾವಾಗಲೂ

ತೊಂದರೆಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಟ್ಟಡವೆಲ್ಲ ಸರಿಹೋಗುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಯೋಚನೆಮಾಡಿದರೆ, ಇಷ್ಟು ಕ್ಷಾಧರೂ ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಅನುಭವ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಸರಿಸಮಾನವಾದ ಅಧಿಕಾರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಈಗ ಅದು ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸರಿಸಮಾನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬೇಡಿದವೋ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಹುಟ್ಟಿತೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ—ಅಂತೂ ಅದು ನಮಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಬರಾತ್ಕಾರ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಂಡು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು. ಒಂದು ಮನೆಯ ಉಪಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಮನೆಯ ಯಜಮಾನರು ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಸರ್ಕಾರದ ಆದಳತಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟಿರುವವರು ಪ್ರಜೆಗಳು, ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ದುಡಿದು ಸಂಪಾದನೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತೊಬ್ಬ ದಡ್ಡನಾಗಿದ್ದರೆ, ಹೊಲಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ; ತಮ್ಮಂಥ ಮೇಧಾಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರು ವ್ಯಾಸಂಗಮಾಡಿ ರಾಯರಾಗಿ ಕೋರ್ಟು ಕಛೇರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ; ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗವಾಗಿ ಎಂಗಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಸಂಸಾರದ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸೋಮಾರಿ ಹುಡುಗ ಇರುತ್ತಾನೆ; ಅವನಿಗೆ ಯಾವಕೆಲಸವೂ ಇರ ವುದಿಲ್ಲ. ಬಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದ್ದುದನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಂಡು ತಿನ್ನುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಇಂಥವರಿಗೆ ಏನು ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಥವರಿದ್ದಾರೆ! ಇವರಿಗೆ ನಿರುದ್ಯೋಗವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಮೊದಲು ತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಅವರು ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕು. ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನೂ ಕೆಲಸಮಾಡದೇ ಅನ್ನ ತಿನ್ನಬಾರದೆಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕು. ಭೂಮಿ ಉಳುವುದು, ಬೆಳೆಯುವುದು, ಕೆರೆ ಕಟ್ಟುವುದು ಇಂತಹ ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಇವರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಅನೇಕ ಗಂಡಸರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಹತ್ತುಮಂದಿ ತಿನ್ನಬೇಕು, ಹೀಗಿದೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಸ್ಥಿತಿ. ಇದು ತಪ್ಪು ಬೇಕು. ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಕೂಡ ಕೆಲಸವಿರಬೇಕು. ಇವರಿಗೆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕಿಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕು. ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಗೃಹಕ್ಕಿಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಇವರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗಮಾಡಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿ ಬಂದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ, ಒಂದುವೇಳೆ ಗಂಡಸರಿಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಇವರು ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯರೋ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಕಾರ್ಲೆಜು ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹೆಂಗಸರಿಗೇ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕಾಯಿ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡುವುದು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ ಕಾರಣ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶದ ಜೀವನ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬರಿಯಮಾತಿನಲ್ಲಿ “ಯಶ್ವತ್ಥಂಜ್ಯಂತೆ.....” ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ತೋರಿಸಬೇಕು.

(ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮನವರು.)

ಹೀಗಾದರೆ ಯಾವ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರವೂ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ; ನಾವು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ; ದೇಶವೂ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ನಾವು ನಮ್ಮ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡೋಣ. ತಾವು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ದುಡ್ಡಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು.—ಈಗ ಸರ್ಕಾರದ ವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಆರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಕೂಡ, ಅವರವರ ಮನೆಯ ಹೆಂಗಸರ ಕೈಗೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಸ್ವಾಮಿ. (Laughter).

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮನವರು.—ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾವೇನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಇದ್ದುದರಲ್ಲೇ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ; ಹೀಗೆ ಇದ್ದುದನ್ನೇ ಕೊಡದೆ ಇರತಕ್ಕವರು, ಇನ್ನು ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ, ಮುಂದೆ ತಾವು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ? ಈಗ ಹೆಂಗಸರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಈ ದಿವಸ 8 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ 8 ಜನ ಮಹಿಳೆಯರು ಬಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬರು ಹೆಂಗಸರೂ ಸಹ ಈ ದಿವಸ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರೂ, ಗಂಡಸರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಸರಿಸಮಾನದವರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗೆ ಅದನ್ನು ಬರಿ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸರಿಸಮಾನಾದಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಅದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶಂಕರಲಿಂಗೇಗೌಡರು.—ಅವರಿಗೆ ತಾವು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೆ ಕೊಡದಿದ್ದರಾಯಿತು : ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮನವರು.—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತಾರೋ ಆಗ ಹಾಗೂ ಆಗಬಹುದು. ಅಂಥ ಕಾಲವೂ ಬರಬಹುದು. ಈಗ ಒಂದು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಸಂಸಾರದ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ಎಂದರೆ ಒಂದು ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾವ ಬಾಬಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಎಂದರೆ—ಮನೆಗೆ ಆಗತಕ್ಕ ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡಾಗಬೇಕು, ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡಾಗಬೇಕು, ಬಟ್ಟೆಬರಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡಾಗಬೇಕು—ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಏನು ಒಂದು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸಂಸಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ತಾವೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಸ್ಟೇಟ್ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ನಾವೀಗ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಬಾಬು ಒಂದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡೋಣ. ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾದುದೇ ಸರಿ. ಆದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಹೆರಿಗೆ ಕಾಲದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಯಾಮಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ತಾವು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ; ಗ್ರಾಮಸುಧಾ

ರಣ್ಗೂ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ; ಆದರೆ ಸಾಲದು. ಆದರೆ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಬೇಕಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ನನ್ನ ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊನ್ನೆ ಗನ್ಸಾಯ್ಸನ ಹಳ್ಳಿಗೂ ಕೆಲವು ಚಿತ್ರಪಟ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನೂ ಸಹ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಅಕ್ಷರಶಃ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಸಹ ನಮಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ತಾವು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲಗಳು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಇವೆ. ಅವರ ಹೆರಿಗೆ ಕಾಲದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ, ಅವರ ಕುಶಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಎಂದು. ಆದರೆ ಅಂಥದೊಡ್ಡ ಆಸ್ತಿಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ ಕೇವಲ ತಾವಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರು ಒಂದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಈ ಆಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ತಾವು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಈ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಹಾಕಿ ಕಟ್ಟಿರುವಂಥ ಆಸ್ತಿಗಳಿಂದ ಹಳ್ಳಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ, ಕೂಲಿಯಿಂದ ಜೀವನಮಾಡತಕ್ಕ ಬಡ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ, ಯಾವ ಸೇವೆಯೂ ಸಲ್ಲುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾತ್ಸ ಮಂದಿರಗಳನ್ನು ಈಗ ತಾವೇನೋ ಒಂಭತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಒಂಭತ್ತು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇವು ಕೇವಲ ಮಾದರಿಗಾಗಿ ಇರಬಹುದು. ಈ ದಿವಸ ಕೇವಲ ಬಡಹಳ್ಳಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೂ, ಕೂಲಿ ಕೆಲಸದಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸ್ತ್ರೀವರ್ಗಕ್ಕೂ ಈ ಮಾದರಿ ಮಾತ್ಸ ಮಂದಿರಗಳಿಂದ ಏನೂ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು, ಇಂಥ ಮಾತ್ಸ ಮಂದಿರಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದರೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ತಾವು ಇವುಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಒಂಭತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಇಂಥ ಒಂದೊಂದು ಮಾತ್ಸ ಮಂದಿರವನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಬಡಹಳ್ಳಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸೇವೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಯಾವಾಗಲೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಕೆಡುವುದು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಇದೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಈಗ ನೌಕರಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೂ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮನವರು.—ನಿಜ. ಆದರೆ ಅವರು ಹಾಗೆ ಹೊರಗಡೆ ಬಂದು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಇನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಹತೆ ಸಾಲದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಗಾದೆಯನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ “ಹೆಂಗಸು ತಿರುಗಿ ಕಟ್ಟಳು, ಗಂಡಸು ಕೂತು ಕಟ್ಟು” ಎಂದು. ಆದುದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಆವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ನಡೆಸುವಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸದಕ್ಕೆ ಸಾಕು. ಗಂಡಸಾಗಿರುವವರು ಹೊರಗಡೆ ತಿರುಗಿ ಸಂಪಾದನೆ ತಂದು ಸಂಸಾರಗಳನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೇ ಸಾಕು—ಇವರು ಇನ್ನೆಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಗೆ ಹೊರಗಡೆ ದುಡ್ಡು ಸಂಸಾರ ಉದ್ಧಾರಮಾಡಬಲ್ಲರು? ಇವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಚೈತನ್ಯವಿನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸದ್ಯದಲ್ಲ ಮೈಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬಟ್ಟೆ ಹೊಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನ್ನ, ತರಗಿಷ್ಟು ಸರಿಯಾದ ಬುದ್ಧಿ,

ಇದನ್ನು ತಾವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಸಾಕು. ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಹಿಂದೆ ನಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಏನೇನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು ಎಂಬುದನ್ನು ಇಂದು ಸ್ಮರಣೆಗೆ ತಂದುಕೊಂಡು ತಾವೇದಿವಸ ದೇಶದ ಆದಳತೆ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹೆಂಗಸರು ಬರಿ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದರೇ ಸಾಲದು. ಅವರ ನೈತಿಕ ಪಾಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ದುಡಿಯುವ ಧ ಶಕ್ತಿ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಯಾವಾಗ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ಅವರ ಬುದ್ಧಿ ಕೆಡಲು ಮಾರ್ಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸನ್ಮಾರ್ಗದಲ್ಲು ನಡೆಯುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡದೆ, ಅವರೇನಾದರೂ ಅನೀತಯುತರಾದರೆ ಆಗ ನೀವು ಅವರಕಡೆ ಕೈ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತೀರಿ. ಅದರಿಂದ ತಾವು ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ, ಅವರಿಗೆ ಹೆಣೆಯುವುದು, ಕನೂತಿ ಮಾಡುವುದು, ನೆಯ್ಯುವುದು, ಇತ್ಯಾದಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ೨-೩ ಜನರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಿಂದ ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸಂಚಾರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರೂ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಪರದೇಶ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದವರು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಏನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಶಲತೆ ಪಡೆದಿರುವ ಜಪಾನ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ, ಇಲ್ಲಿವೇ ಆಲ್ಟಿಂದ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು, ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಕುಳಿತಿರುವಂಥ ಹೆಂಗಸರುಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನೊದಗಿಸಿ; ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ. ಆಗ ಅವರು ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದೇ ಆಲ್ಟಿಂದ ಅವರು ತಯಾರಿಸಿದ ಸಾಮಾನುಗಳ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಅವರ ಕೈಗೆ ದುಡ್ಡೂ ಬರುತ್ತದೆ, ಇತ್ತರಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಂಕ-ತೆರಿಗೆಗಳಿಂದ ದುಡ್ಡು ಬಂದು ನಿಮಗೂ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಈ ವಿರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಅನೀತಿವಂತರಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ನೀವೇ ಕೈ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತೀರಿ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೀವು ಸ್ವಲ್ಪ ಆರೋಪನೆ ಮಾಡಿನೋಡಿರಿ. ಹೆಂಗಸು ಏತಕ್ಕೆ ಕೆಡುತ್ತಾಳೆ, ಏತಕ್ಕೆ ಅನೀತಿವಂತೆ ಆಗುತ್ತಾಳೆ, ಎಂದರೆ, ಅವಳಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಒಂದು ನ್ಯಾಯವಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲು ಸರಿಯಾದ ದುಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ಅವಳು ಧೈರ್ಯಗುಂದಿ, ದಿಕ್ಕುತಪ್ಪಿ, ದಾರಿ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಂಟಾಗದಿರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಘನೋದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೂ, ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ದಾರಿಮಾಡಿ, ಅವರನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ. ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಯಾವಾಗ ನೀತಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಆಗ ಆಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಮನೆ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಆ ದೇಶಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ—ಇದನ್ನು ನಾನು ಕೈ ಎತ್ತಿ ಸಾರಿ ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು

ಇದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿರೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ. ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾಣವಧೆ ಇನ್ನೂ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಕುರಿಕೋಟೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಡಿಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೂ ಅದು ಕಾರ್ಯತಃ ಜಾರಿಯಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮರೆಯದಿರಲಿ. ಈಗ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಜಾತ್ಯಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಈಗಲೂ ಈ ಪ್ರಾಣವಧೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಜಾತ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ರೈತನು ವಗೈರೆ ಪರ್ಪರ್ಷ ಪಡೆದೇ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಇದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗೋಮಾತೆಗೆ ನಾವು ಪೂಜ್ಯ ಸ್ಥಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದನ್ನು ದೇವರೆಂದು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿದು ನಾವು ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇಂಥ ಗೋಮಾತೆಯನ್ನು ಕಡಿಯಕೂಡದೆಂದು ಏನಾದರೂ ಕಾನೂನಿದೆಯೇ? ಕಾನೂನಿದ್ದರೂ ಅದು ಜಾರಿಯಲ್ಲದೆಯೇ! ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕ್ರಮಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಪುಣ್ಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ; ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರೂ ತಮಗೆ ಅವರ ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನೂ ನೀವು ಪಾಲಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದಲ್ಲವನ್ನು ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಣದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ, ನಮ್ಮ ಇದೀ ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು 5 ಭಾಗಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಬರ್ಚು ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಆರೋಪನೆ ಮಾಡಿರಿ.

ತಾವು ಈ ಬಸ್ ರೆಸ್ತೆನುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಹೇಗೆ ಸೇರಿದ ಸಾರಾಯಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಾಬುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹರಾಜುಹಾಕಲಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಆ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಈ ಬಸ್ ರೆಸ್ತೆನುಗಳನ್ನೂ ತಾವು ಹರಾಜು ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ತಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬಾರದೆ ಲುಕ್ಕಾನಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಾನೇ ಇದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಕರ್ಣಾಟಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾನು ನಾನಾ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹೀಗೆಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಅದಂತೆಯೇ ನೀವು ಯುಕ್ತವಾದ ಬಾಬಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತ, ಸೂಕ್ತವಲ್ಲದ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಬರ್ಚು ತಗ್ಗಿಸುತ್ತ, ಬರಬೇಕು. ಹೀಗೆಮಾಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಗೊಂಡೀತು. ಹೀಗೊಂದು ತಾವು ಹೊಸ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನುಮಾಡಿ ತಾವು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾದರಿಯಾಗಿ ಬಾಳಿ; ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿ. ಈ ಒಂದು ಘನ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮಲ್ಲರತಕ್ಕ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಬೇಕೆಂಬ ಒಂದೇ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ

(ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿವಮ್ಮನವರು.)

ಯುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ, ದೇಶದ ಜನ ನಮಗೆ ಒಂದೆ ಏನೊಂದನ್ನು ಈ ದಿನ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದು. ಕುಳಿತಿದ್ದೇವೋ ಅವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಇಲ್ಲ ದ್ದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಕನಸು ನೆನಸಾಡಿತು; ನಮ್ಮಗಳ ಕಷ್ಟ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾದೀತು.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದೆರಡು ಖಾದಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮಾತ್ರ ಇವೆ. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಮೊನ್ನೆ ಒಂದನ್ನೇನೋ ಮುಚ್ಚಿದರೆಂಬ ವರ್ತಮಾನ ಕೇಳಿದೆ. ಅದರ ಕೈಮಗ್ಗದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಬಂದಿದೆ. ಈ ರಾಕ್ಷಸೀ ಅವತಾರದ ವೈಷಮ್ಯಗಳು ಬಂದು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಅಳತೆ ಏಸಾರಿ ತೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ಖಾದಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು !

10-30 A. M.

ಅಂಥ ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು, ಅವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಕೊಡುವುದೂ ಸಹಜ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಆಪದ್ವನವೆಂಬ ನಿಧಿಯು ತ್ತದೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲಾ ಬೆಳೆದು ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಏನು ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಂದಾಗಿ ಒಂದುಗೂಡಿ ಮುಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂಬ ಒಂದು ಆಸೆಯಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಯಾರು ಬಂದರೂ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನಿಜ. ಅದರ ಕೇಂದ್ರ ಬೇರೆಲ್ಲ. ನಾವು ಬೇರೆಲ್ಲ. ನಾವೂ ಸಹ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದವರೇ. ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶಂಕೆಯಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾವನೆ ಬಂದರೆ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಐಕ್ಯವಾದ್ಯದಿಂದ ಒಕ್ಕಲು ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಭಗವಂತನೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ; ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಸಂತೋಷವೂ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಂಗಸರೂ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ನಾನು ಅರಿಕೆಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುವ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಗಮನವಿತ್ತು ಮುಂದಿನ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಮಾಪಾಳ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಬಡ್ಡಿಯು ಇಂಗ್ಲೀಷು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಣವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಅದರ ವಿಚಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿಯಲು ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಭಾಷಾ ವಿಷಯ ಹಿಂದೆಯೇ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಈ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

The House rose for lunch at Thirty-two Minutes past Ten of the Clock and re-assembled at Two Minutes past Eleven of the Clock.

(MR. SPEAKER in the Chair)

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಭಾವದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪೌರರದ ಬಗ್ಗೆ ಕೈಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರಡ್ಡಿಯವರು ಬಹಳ ಕಟುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಟೀಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗಂತೂ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಈ ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶ ಎಂಬುದು ಬರಿಯ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲ. ತುಮಕೂರಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ವಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಆದಳತವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಹದಿನೈದು ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಈ ಅಭಾವದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಏನೆಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದೇಕೆ ಹೇಳುವುದೆಂದರೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಇದಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಈ ವಿಷಯ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಪಡೆಯಾಯಿತು ! ಈಗಿನ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಹಿಂದೆ ಇಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ತಕ್ಷಣ ನಾವು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೆವೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ನಾರಾಯಣರಡ್ಡಿಯವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಕಳೆದ ವರದಿ ಈ ಅಭಾವದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡಂತೆ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬರ್ಚುಮಾಡಿದರು.—

	ರೂ.
ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ...	75,000 ಚಲ್ಲರೆ,
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ...	15,000 ಸಾವಿರ
ತುಮಕೂರು ...	925

ಈ ವರ್ಷ ನಾವು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ, ಅನಂತರ ಅದನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ; ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿ ಬಗ್ಗೆ 4,95,000, ಹುಲ್ಲಿನ ಬಗ್ಗೆ 59,500 ಒಟ್ಟು 5,54,000 ಒದಗಿಸಿದೆ; ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ 1,05,000, ಹುಲ್ಲಿನ ಬಗ್ಗೆ 16,000 ಒಟ್ಟು 1,21,000 ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ; ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ 30,000, ಹುಲ್ಲಿನ ಬಗ್ಗೆ 16,500, ಒಟ್ಟು 46,500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ; ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 2,03,000, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 25,000, ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 20,000, ಹೀಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದೂ ಅಲ್ಲದೆ ರೆಮಿಷನ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.—

ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 31,152 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಂದಾಯ ವಸತಿ ಮಾಡಿದೆ. ಉಳಿವಿರುವುದನ್ನು ಫೋಸ್ಫೋರಿಸ್ ಮಾಡಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಫೋಸ್ಫೋರಿಸ್ ಮಾಡಿರುವ ಕಂದಾಯವನ್ನು ರೆಮಿಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆ ಬೇಡವೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮಾಣೋಪಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ವಸತಿಯ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆದರ್ಶ ಮಾಡಿದೆ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 2,14,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರೆಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟು 2,22,000 ಚಲ್ಲರೆ ಸತ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ

ಚಿಲ್ಡ್ರನ್ 35,200 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರೆಮಿಷನ್ ಮಾಡಿದೆ. ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ವಾಸಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ರೆಮಿಷನ್ ಕೊಡುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇದುವರೆಗೆ 6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಕೂಲಿಗಳಿಗೆ ಕೂಲಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. 1,140 ಟ್ ಕ್ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹುಲ್ಲಿನ ಬೆರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಟ್ ಒಂದಕ್ಕೆ 120 ರೂಪಾಯಿ ಬೆಳುತ್ತದೆ. ನಾವು ಜನರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು ಟ್ ಒಂದಕ್ಕೆ 46 ರೂಪಾಯಿ 10 ಅಂಚೆ 8 ಕಾಸಿನಂತೆ. ಇದಲ್ಲದೆ 2,600 ಚೀಲ ಗೋಧಿ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒದಗಿಸಿದೆ. 12 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಚೀಲದಂತೆ ಅದರ ದರ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸಬ್ಸಿಡ್ಡಿಸ್ಟ್ ದರದಲ್ಲಿ ಚೀಲಕ್ಕೆ 6 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದೆ. ಆ ಮೇಲೆ 16,000 ಪೌಂಡ್ ಬೆಡ್ಡನ್ನು ಬದ ಬಗ್ಗರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಹಂಚಲಾಗಿದೆ. 19,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬದವರಿಗೆ ಅಂದರೆ ನಿರ್ಗತಿಕರಿಗೆ ಆಹಾರದವಸಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಹಂಚುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದೆ. ರೆಡ್ ಕ್ರಾಸ್ ಸೊಸೈಟಿಯವರು 9 ಕ್ಷೇತ್ರ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಟಿಬೆಟ್ ಟ್ರಾಡ್ಜಿಂಗ್ ಸುಮಾರು 10,000 ದ ವರೆಗೆ ಹಂಚಿದೆ. ಸುಮಾರು 15,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಗರದ ಕೈ ಕಾಲ, ಕಣ್ಣು ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದೆ. ಜಮೀನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ 2,30,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ, ತಕಾವು ಸಾಲಕ್ಕೆ 4,50,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ವೆಂ ಸಬ್ಸಿಡ್ಡಿಗೆ 3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಪಕ್ಕಪಾತ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಅಧೀಕರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಬಾಯಿದ್ದವರು ಬರಗಾಲದಲ್ಲೂ ಬದುಕುತ್ತಾರೆ. ಎಂದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೋದ ವರ್ಷದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ 77 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅಭಾವದ ಸಮಸ್ಯೆ ಈವತ್ತು ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲ. ಕಳೆದ 2—3 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಗದೆ ಜನರು ಅಭಾವದ ಒಂದು ವ್ಯಾಕುಲಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾರಾಯಣ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ರಾಮ್ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಮದರಾಸು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವರ್ಗ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಒರವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಆರೀತಿ ರಾಮ್ ಸೀಮೆ ಸ್ವರ್ಗವಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಕೋಲಾರದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗೆ ಜನರು ವಲಸೆ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕೋಲಾರದ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾಗ ರಾಮ್ ಸೀಮೆಯಿಂದ ಜನರು ತಡೋಪತಡವಾಗಿ ಕೋಲಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಏಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶ ಎಂಬುದಾಗಿ ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಫ್ಯಾಮರ್ ಕೋಡ್ ಎಂಬುದು ಒಬ್ಬರಾಯನ ಕಾಲದ ಕಾನೂನು ಆಗಿದೆ. ಆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ

ಪ್ರೋಸೀಜರ್ ಅನುಸರಿಸಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಇದುವರೆಗೂ ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶ ಎಂಬುದಾಗಿ ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿಯೇ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ನಾವೂ ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಡಿಬಾಳೆ ಮಂಜಪ್ಪನವರು.—ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಉಂಟಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಹವಾಳಿಗಿರಿ ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಕಂಪನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ, ನಮಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪದಿದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ತಮ್ಮ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೆಮಿಷನ್ ಇಲಾಖೆಯ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಅವಲಾರರು ಇವರ ರಾಜೀನಾಮೆ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತು ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿ, ಟೀಕೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡದೇಕೆ ಹೊರತು ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವಾಗುವುದಾದರೆ ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಬಾಕಿಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನೂಕುವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 2,14,116 ರೂಪಾಯಿಗಳ ರೆಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ 2 ಲಕ್ಷ 24 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಪ್ರಸ್ತುತಿದೇವಿಯ ಕೋಶಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿದ್ದಿರಿ. ಪೊನ್ನೆತಾನೆ, ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾಕಾರಾಜರವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ತಾವೂ ನಾವೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲರೂ ಭಗವಂತ ನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸೋಣ. ಸರ್ಕಾರದವರ ಪ್ರಯತ್ನ ಎಷ್ಟು ಅಗತ್ಯವೋ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಅಗತ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮಿಲ್ಲ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ದವಸಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹುಲ್ಲನ್ನು ಕೂಡ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯವರನ್ನು ವಂದಿಸುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದೇ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನನ್ನ ವಿತ್ತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾರಾಯಣ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಂಕಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಉದಾರಗಳ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲೂ ನಾವೂ ತಾವೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಹಾರ ದವಸವನ್ನು ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಇದೇ ರೀತಿ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಕೂಡ ಒದಗಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾರಾಯಣ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಆಹಾರ ದವಸ ಸಿಕ್ಕುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಂಚಾರ ಹೊರಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಹಾರ ದವಸ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪುನಃ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು.)

ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವಾಗಲ ತಾವಾಗಲ ಬರಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡದರೆ ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದು ಅನಗತ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಕೋರಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯಲಿ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಉದ್ದೇಶ ಪೂರಿತವಾದ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿನ್ನೂ ಹೊಸಬರು; ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡುವುದು ಅನಗತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇತರ ಯಾರಿಗೂ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ ನಾವು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತರಲಿಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ಇನ್ನಾಂಜಹಗಿರುಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಏಕೆ ತರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇವಲ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಇನ್ನಾಂ ರದ್ದಿಯಾತಿ ಬಿಲ್ಲು ಹಿಂದಿನ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಮುಂದೆ ಇದ್ದು ಅದನ್ನು ಸೆರೆಕ್ಟು ಸಮಿತಿಯವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸಹ ಆ ಬಿಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ರದ್ದಾದನಂತರ ಆ ಬಿಲ್ಲು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಆಗಿದೆ. ಆ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿದ್ದು ಪಡಿಯೊಡನೆ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು 9 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರರ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಸಾಧಕಪಾಧಕಗಳನ್ನು ಅನುಭವದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನೂಕು ಬದರಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಪ್ರತಿಗಾಮಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಮನೋಭಾವ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು ಈ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ನಾರಾ ಕಳಗಿನ ರೈತರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ರೈತರ ಪ್ರಕಾರ ಈ ರೈತರಿಂದ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಇತರ ತೆರಿಗೆಗಳು ಸುಮಾರು 75 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ರೈತರು ನಮ್ಮ ರೈತ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ನಿಜ. ಸಮಜಾಯಿಷಿಯಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ಕವತ್ತಿನ.....

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು.—ಒಂದಲ್ಲ, ಎರಡು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲೂ ಸಮಜಾಯಿಷಿಯಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು.—ಆದರೆ ಇದು ಈವತ್ತು ಹುಟ್ಟಿದ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲ. 8—10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ.....

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು.—18 ವರ್ಷಗಳಿಂದ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು.—ಅಂತು ಬಹಳ ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ಸಮಸ್ಯೆಯದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ

ಪಡುತ್ತೇವೆ. ಬಹಳ ಕಾಲದ ಹಿಂದಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದ್ದರಿಂದ, ಕೊಂಚ ತಡವಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ಜಮೀನು ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನೀತಿಯನ್ನು ಕೆಲವರು ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಭೂಮಿಯಿಲ್ಲದ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು. ನಾವು ಅದಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದೊಡನೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಹರಾಜು ಹಾಕುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜಮೀನಿಲ್ಲದ ಬಡವರಾದ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಮಿಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡರು.—ಒಂದು ವಿಚಾರ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ನೂಜಿನಿಯುನಿತ್ತರು. ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಈಗಲೇ ಭಾಗವಹಿಸಿ ತಮತಮಗೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಅವರ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು. ಆದರೆ ನಗ್ನಿಗೂ ಒಂದು ಯೋಚನೆ ಬಂದಿದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ನಂಬಂದಿಸಿದಂತೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಇತರ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ವಿಳಾಸ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಅವರೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು.—Let us see. ನೀವು ಹೇಳುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೊಬ್ಬರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವಂತೂ ಬರುತ್ತದೆ.

(ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟರು ಭಾಷಣಮಾಡಲು ನಿಂತರು.)
ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪನವರು.—ಬಡ್ಡೆಟ್ ಚರ್ಚೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ದಿನಗಳು ಸಾಲದು. ಇದನ್ನು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದಿನ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—What is the Hon'ble Member's suggestion How many days does he want?

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪನವರು.—ಅದನ್ನು ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟು ಜನ ಕೂತುಹೊಂಪುಳ ವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ನೋಡಿ. ಅಂಥದರಲ್ಲಿ ನೀವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಮಾತನಾಡಿದಹಾಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಇಬ್ಬರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Now that stage is over. Let us go on with the discussion.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟರು (ಶಿವಮೊಗ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು, ಎನರ್ಜಿ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ಗಳು ಮುಂತಾಗಿ ಈ ತೆರನಾದ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲಾ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳಭಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ

ಹಣವನ್ನು ಎನೆಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ನಮ್ಮ ಎದುರುಪಕ್ಷದವರು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, Capital Investment ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಾಕಬಿಟ್ಟು ಒಜಾನೆಯನ್ನು ಬಿಂದುಮಾಡಿ ದ್ವಾರ್ತಂದು ಅಕ್ಷೇಪಿಸಿದರು. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ನೆ ಎವೇಜ ನೆಯಲ್ಲದೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೀಗಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೂತರೆ ಅದು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆಯೇ? ಅದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆಯೇ? ಅದೂ 3% ಮತ್ತು 4% ನ ತೆ ಸಾಲವೆತ್ತಿ ತಂದ ಹಣವನ್ನು ಟಿಜರಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕುಳಿತರೆ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ? ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಆ ಹಣ ವನ್ನು ಒರ್ಚುವುದೇ. ಅದರಿಂದ 6%, 7%, 10% ಬಡ್ತಿ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿದೆ. ನಡುಕೈನೋಳು ಬಿಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಇವತ್ತು ನಿರಾವರಣಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಹೈಡ್ರೋ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ 18 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಇವೆಲ್ಲವು ಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಬಡ್ತಿ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಆರೋಪಿಸಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರ. ಬಡ್ತಿ ನಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಗಾಗಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಒರ್ಚುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಸುಮಾರು 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಕಂಡುಬಂದರೂ ಇಷ್ಟು ಹಣದಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗ ಸುಮಾರು 35 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳಿಗೇ ಹೋಗು ತ್ತಿವೆ. ಬಾಕಿ 4-5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ವೈದ್ಯಕೀಯಗಾಗಿ ಒರ್ಚಲಾಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ತೆರನಾಗಿ 1:10 ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ 85 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳಿಗೇ ಒರ್ಚುವುದಾಗಿತ್ತು ಹೋದರೆ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಮುಟ್ಟುಗೂಡುತ್ತದೆ? ಏನಿದ್ದರೂ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳು ಶೇಕಡ 20 ಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಹೋಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಒರ್ಚುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಕೂ ಡದು. ಈಗಿನಂತೆ 85 ಭಾಗದಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಗಳಿಗೇ ಒರ್ಚುವುದು 15 ಭಾಗದಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆಗಳಾಗಿ ಒರ್ಚುವುದಾದರೆ ಸರಿ ಯಲ್ಲ. ಈ ಪದ್ಧತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು.

ಅಲ್ಲದೆ, ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ವಾಗಿ ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಹಾಲಿನ ಸರಬ ರಾಯಿ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಹುಟ್ಟಿದವರಲ್ಲಿ ಸಾಯುವ ದಿನದವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಯೆಂದರೆ ಹಾಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ದವರೇಕೋ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅರಿಕಾ, ಹಾಲೆಂಡ್ ಮುಂತಾದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಸು ದಿನಕ್ಕೆ 30-40 ಸೆರೆ ಕರುತ್ತದೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೆರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕರುತ್ತದೆ ಎ ದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮರಳಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾವಿಗೆ ಇಳಿದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಎಂಥೆಂಥಾ ಹಸುಗಳೂ ಎರಡು ವರ್ಷಕಾಲ ಮರಳಿನಾಡು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೋದ ವೆಂದರೆ ಬರಡಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಉತ್ಪನ್ನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಟೀಸ್ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಬೇರೆ ಹಾಲೆಂಡ್, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ಅಮೆರಿಕಾ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 75 ಟೀಸ್, 78 ಟೀಸ್ಗಳು ಮತ್ತು

ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನ ಬಳಕೆ ಅಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ಬಹಳ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಅಂಥಾ ದ್ದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬಡ್ತಿ ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪ ನ್ನವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಆಕಳ ಪೋಷಣೆ ಗಾಗಿ, ತಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿ ಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲ ನೆಮಾಡಿ, ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪನ್ನ ಹೀಗೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವ ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ದರೆ, ತಾವೀಗ ಹೆರ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಗೂ Anti-diseases ಬಿಷ್ವದಗಳಿಗೂ ಒರ್ಚುವುದಾಗಿರುವ ಹಣ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಾಲಿನ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಆತನ ಆರೋಗ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ನೀವು ವೇಡಿಕಲ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು.—ಆಕಳು ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವಾಗ, ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಷ್ಟ ಬಂದಿರು ವುದು ಮೇವಿನ ಕಷ್ಟ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟರು.—ಮೇವಿನ ಕಷ್ಟ ಬಂದರೆ, ಆಕಳನ್ನು ಸಾಕಬೇಕೆಂದುವವರು ಇರ ತಕ್ಕೆ ಜಮೀನ್ದಾರಿಯೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ಮೇವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಬೇಕು. ಒಂದು ಎಕರೆ-ಎರಡು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎಸಸಬಿಟ್ಟು ಒಳ್ಳೆ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದರೆ ಇದರ ಪರಿಹಾರ ಆಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಹಸುರು ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಾವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕುರುಡಲು ಗಿಡಗಳು ಬೆಳೆದಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅವನ್ನು ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿಸಿ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮೇವು ಒದಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

[Sri M. V. Rama Rao in the Chair.]

ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒರ್ಚುವುದಾಗಿರುವ ಹಣ ವನ್ನು ನೋಡಿದರೂ, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 9 ರಷ್ಟು ಭಾಗ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳಿಗೇ ಹೋಗಿ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ವ್ಯವ ಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ 1% ರಷ್ಟು ಕೂಡ ಒರ್ಚಲಾಗಿ ತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಬಿನಲ್ಲಿಯೂ ನೀವು ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳಿಗಾಗಿ ಒರ್ಚುವುದಾಗಿರುವ ಹಣ ವಿಪರೀತವಾಗಿದೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಯಾವುದೊಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರೂ, ಅದಕ್ಕೆ ಒರ್ಚುವಾ ದು ಹಣದಲ್ಲಿ ಏಷ್ಟು ಭಾಗ ನೇರವಾಗಿ ರೈತನಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗೆಂದು 1 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು provide ಮಾಡಿದರೂ, ಅದರಲ್ಲಿ 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಸಂಬಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿರು ತ್ತದೆ. ಎ. ದಮೇರೈ, ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನುಕಾನೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧನೆಯಾದೀ ತೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ.

11-30 A.M.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು)

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ Cattle Insurance ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ರೈತರ ದನಕರುಗಳು ಸತ್ತುಹೋಗಿ ತೊಂದರೆಯಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಉತ್ತಮವಾದ ದನಗಳಿಗೆ ಇನ್‌ಶೂರೆನ್ಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬೇಕು. ದನಗಳು ಸತ್ತು ಯಾವ ತೊಂದರೆಗೀಡಾಗುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಈ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ದನಗಳನ್ನೊದಗಿಸುವ ವಿವಿಧ ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಜನರು ಸತ್ತರೆ ಹೇಗೆ ಅವರ ಆಶ್ರಿತರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆಯುವಂತೆ ವಿಮೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ ರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ದನವೇ ರೈತನ ಆಸ್ತಿ. ಒಂದು ಜೊತೆ ಮತ್ತು ಗಳು ಸತ್ತರೆ, ಆ ರೈತ ಇನ್ನು ಏನು ವರ್ಷ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟರೂ ಮತ್ತೊಂದು ಜೊತೆ ಮತ್ತು ಗಳನ್ನು ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹತ್ತು ವರ್ಷವಾದರೂ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಸಾಲ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಕೆಳಗುತ್ತಾರೆ ಅಮ್ಮನ ಕೊಡಲು ರೈತನಿಗೆ ಸೈತನ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ದನಕರುಗಳ ಸತ್ತರೆ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆಯುವಂತೆ Cattle Insurance ವಿವಿಧ ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಇನ್ನೊಂದು Crop Insurance ವಿವಿಧ ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಮಳೆ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಬಾರದೇ ಇರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಒಂದೊಂದು ಶಾಖೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಪ್ರತಿ ರೈತನೂ ಇನ್‌ಶೂರೆನ್ಸ್ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಹಣ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕು.

ಮರನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷದಿಂದ ಐದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಷ್ಟು ಜಮೀನು ವ್ಯವಸಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 250ರಿಂದ 300 ಅಂಕದವರೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ನೀರಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಹೋಗಿ ಸಮುದ್ರದ ಪಾಕಾಗಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಎಲ್ಲ ನದಿ ಇದೆ, ಎಲ್ಲ ಕೆರೆ ಇದೆ ಆದರೆ ಡಾಲ್ಫಿನ್ ನೀರು ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಬೇಳು ಬಿದ್ದಿರುವ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮರನಾಡಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ; ರಸ್ತೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ 25 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಅಣೆಕಟ್ಟು ಒಡೆದುಹೋಯಿತು. ಅದನ್ನು ರಿಪೇರಿಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಜನ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರು. ಇದುವರೆಗೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಅಂದಾಜಾಗಿತ್ತು, ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂಭತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಐದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇತ್ತು. ಈಗ ಅವರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೊರಟುಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರಸ್ತೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ರೈತರು ಮುಚ್ಚಳಿಕೆ ಕೂಡ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೂಡ ತ್ರೇವೆಂದು ಹೇಳಿ. 25 ವರ್ಷದಿಂದ ರಿಪೇರಿ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು: ಅದು ಯಾವ ಕೆರೆ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರನವರು: ಒಂದಲ್ಲ; ಶಿವನಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕಡೆ, ಒಡ್ಡು, ಹಿರೇಬಡ್ಡು, ಬರಹಳ್ಳ ಎಂದಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು: ಇನ್ನು ಕಾಂಪೊಸಿಟ್ ಸ್ಕೀಂ ಎಂದು ಆರೋಗ್ಯ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ನೇರವಾಗಿ ಇದರ ಪರಿ ರೈತನಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೈತ ತನ್ನ ದನಗಳ ತಳಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಆತನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗಕರವಾದ ಗುವೆ ಹಾಗೆ ಸೂಕ್ತ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೋಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಡಾಲ್ಫಿನ್ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರವಾಗುತ್ತಿದೆ. ತತ್ಪರಿಣಿತರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಈ ಡಾಲ್ಫಿನ್ ಯಾವುದರಿಂದ ತಯಾರಾಗುತ್ತದೆ ಯೆಂದರೆ, ಸೆಂಗಾಯಿ ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಡಾಲ್ಫಿನ್‌ನನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಆಕಳುಗಳನ್ನು ಸಾಕಿ ಹಾಲು ತಪ್ಪು ಇವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ದನ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೆಲಗಡದ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪಾರಂಭವಾದರೆ ಆಕಾರಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಶದ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಟ್ಟುಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಡಾಲ್ಫಿನ್ ಉತ್ಪತ್ತಿಗಾಗಿ ನೆಲಗಡದ ಬೆಳೆ, ಬರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ತಯಾರಾಗಿ ಬರತಕ್ಕ ಡಾಲ್ಫಿನ್ ತುಪ್ಪವನ್ನು ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಪಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಜವಾದ ತುಪ್ಪ ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ? ಆಕಳು ಸಾಕತಕ್ಕ ಕ್ರಮವೇ ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ? ನಮ್ಮ ರೈತ ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ಬೆಣ್ಣೆ ಉತ್ಪನ್ನಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ತಪ್ಪು ಹೇಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ? ದನ ಸಾಕದೆ ಹೋದರೆ ಗೊಬ್ಬರ ಹೇಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ? ಡಾಲ್ಫಿನ್ ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡಲು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಪಾರಂಭವಾಗಿವೆ. ರೈತನಿಗೆ ಉಪಕರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ಬೆಣ್ಣೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾರಿ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ಯಮವಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪೂರೈಕೆಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುವಾಗ ಇದರಿಂದ ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಡಾಲ್ಫಿನ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕೊಡಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಕ್ರಾಮಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ದೊರಕಿಸಬೇಕೆಂದು ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ರಿಲೀಫ್ ಫಂಡ್ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಹಣದಲ್ಲಿ ಸೇಗಿದು, ಯಾವುದೋ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿಮಾಡಿಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು, ಈಗ ಅನೇಕ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿರುವಂತೆ ಅವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ರಿಲೀಫ್ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದಾಣಿ ಅಥವಾ ಅರ್ಧ ಅಣಿಯಂತೆ ಒಂದು ಸೆಸರೂಷದಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿಮಾಡಿ ಇದೇ ಒಂದು ಫಂಡ್ ಮಾಡುವ ವಿವಿಧ ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ ಎಷ್ಟೋ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಹಳ್ಳಿ ಕಡೆ, ಒಕ್ಕಿ ಕೊಡೆ ಎಂಬ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಒಂದು 'ಯೂನಿಫಾರಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸೇಷನ್' ಆಗುತ್ತದೆ. ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಆ ವರ್ಷ ಅನುಕೂಲವಿರುತ್ತದೆ; ಬೇರೆಕಡೆ, ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೇ

ಕಷ್ಟವಿರುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲವು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಬೀಡು ಹಿಡಿದರೋ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಆದರೆ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಾದರೂ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಿದ್ದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಈ ಹಣವನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಭಿಕ್ಷಾಟನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಕಾನೂನನ್ನೇನೋ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತ ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಭಿಕ್ಷಾಟನೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಒಕ್ಕಕರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು, ಅಮಕ್ಕಳ ಮನವು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷಣಕೊಟ್ಟು ಸತ್ಪ್ರಜೆಗಳಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಬಡವರಿಗಾಗಿಯೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಭಿಕ್ಷಾವೃತ್ತಿ ಹೊಗುವುದಿಲ್ಲ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯೂನರ್ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಗಳಿವೆ. ಜಾತಿ ರಹಿತವಾದ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಜಾತಿಯಿರುವ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾರೂ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವಾಗ ಇಂತಹ ಜಾತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಂತಹ ಜಾತಿಯವರೇ ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಮಾಡದೆ ಎಲ್ಲ ಪಂಗಡಗಳವರೂ ಇರುವಂತಹ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳನ್ನೇ ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂತಹ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದೊಂದು ಜಾತಿಯ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಬಜೆಟ್ ನೋಡಿದರೆ, ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು 'ಎಕ್ಸ್‌ಪರಿಮೆಂಟ್ಸ್ ಸೆಟರ್ಸ್' ಆಗಿದ್ದವು. ಎಂದರೆ, ಹೇಗಾಗಬಹುದೆಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸುವ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿದ್ದವು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಗೃಹಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿನವತೆ ಮತ್ತರವೇಕೆ? ಇಷ್ಟು ಹಣ ಹಾಕಿದವು, ಅಷ್ಟು ಹಣ ಹಾಕಿದವು, ರಾಜ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದೇಕೆ? ಭದ್ರಾವತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರೂ 15-20 ವರ್ಷಗಳು ರಾಜ ಬರಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ನಷ್ಟವೇ? ಗೃಹಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಏನು ಸಂಭವವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಮನಗಾಣಬೇಕು. ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿರುವ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಯವರು ಒಂದೇಕಡೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಎಷ್ಟೋ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕಾರೂ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬಹುದಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಎತ್ತಿನ ಗಾಣಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ

ಮಿಲ್ಲಾಗಳಿಗೆ, ರೋಟರಿಗಳಿಗೆ, ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಲ್ಲರಾಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಾಮಕೈಗಾರಿಕೆಯಾದ ಗಾಣವನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಾರನಿಗೆ ಯಾವ ಉತ್ತೇಜನವೂ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಗಾಣದ ಎಣ್ಣೆ ಹೇಗಾಗಬೇಕು? ಮೃತನೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಲ್ಲರಾಗಳು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿವೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಎಣ್ಣೆ ಬೇಜಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕೃಷಿ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಗಾಣ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ರೈತನಿಗೆ ಯಾವ ಉತ್ತೇಜನವೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೋಟರಿಗಳು ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಲ್ಲರಾಗಳು ಎಷ್ಟಿವೆಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಎಷ್ಟಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಎಣ್ಣೆ ಬೇಜ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಇವುಗಳಿಗಿಲ್ಲಾ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಬೇಜವಿಲ್ಲದೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಮಾತ್ರ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ; ಇನ್ನು ಒಂಭತ್ತು ತಿಂಗಳು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಗಾಂತ್ಯಂತೂ ಕೆಲಸವೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಯಾವಯಾವ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಇರಬೇಕು, ಯಾವರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಚರಕ, ವಗ, ಪಮ್‌ಲೂಮ್, ಸ್ಪಿನ್‌ಸಿಂಗ್‌ಮಿಲ್ಸ್ ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವುದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕು.

ಈ ದಿವಸ ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುವುದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಬೆಳೆಯಲಾದ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದೇ ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಕಾಗೆ ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವಂಥ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಬದಲು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೇ ಬೆಳೆದಿದ್ದರೆ, ನಮಗೆ ಈ ದಿವಸ ಪರದೇಶದ ಆ ಜೋಳ, ಗೋಧಿ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ರೈತನಾಗಿರತಕ್ಕವನು ಈ ದಿವಸ ಏನಿದ್ದರೂ ದಡ್ಡಿನ ಆಸೆಗಾಗಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಳೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡದೆ, ಈ ಧಾನ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಎಣ್ಣೆ ಪದಾರ್ಥಗಳ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಸೇಂಗಾ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರಾಂಭಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಇಂದು ಈ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ತರವೇ ಬೇರೆ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಳೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ದಿವಸ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ, ನಾವು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಸಂಬಳದ ಲೂಪವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಅದು ಕಳೆದನಂತರ ಉಳಿಯತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲೆಂತಹ ರೈತನ ಮತ್ತು ಕೂಲಿಗಾರನ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಜೆಟ್ 21 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೂ, ಕೂಲಿಗಾರನಿಗೂ ನೇರವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ನೇಕರಿ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಖರ್ಚನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿ, ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಸುವ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ವಂಡಿಸುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ—ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ಕಳೆದಂತಹ ಎದುರುಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಧ್ವಜವನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು.)

ಕ್ಯಾಗಿ, ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದೂ ಅಲ್ಲ ಎಂಬ ಒಂದು ವಾದವನ್ನೇತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂಪಿನ ಕಾಲದ ರಾಜರುಗಳ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಒಂದು ಎನಾ ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಪಾಳ್ಯೆಗಾರನಿಗೂ ಆತನ ಧ್ವಜವನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಾವು ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಕೂಡಲೆ, ಯಾವಾಗ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವೋ ಆ ದಿವಸವೇ ನಮ್ಮ ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವ ಒಂದು ಬಾವುಟ ಇರಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯ ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಲಾಜನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಭಾರತೀಯರು, ಭಾರತದ ಪ್ರಜೆಗಳು. ಈ ಬಾವುಟ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ವಿಷಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆ ದಿವಸವೇ ಅವರು ಯಾವ ಒಂದು ಬಾವುಟವನ್ನು ಇಡಬೇಕೆಂದು, ಎಂದರೆ ಭಾತದ ಹೆಗ್ಗುರುತಾಗಿ ಎತ್ತಿಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿಯೇ ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಒಳರಾಷ್ಟ್ರದ ಧ್ವಜವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೋಷವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಟೀಕಾಕಾರರಿಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಲು ಯಾವಾಗಲೂ ಅವಕಾಶವಿದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಣ ಕಥೆ ಇದೆ. ತಂದೆ ಮಗ ಈ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಕುದುರೆ ಮೇಲೆ ಸವಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೊಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಮಗ ಕುದುರೆ ಹತ್ತಿದರೆ ಜನರು, 'ವನಯ್ಯ ಮುದುಕ ನಡೆಯಬೇಕು, ನೀನು ಕುದುರೆ ಮೇಲೆ ಸವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕೇ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದರಂತೆ. ಆಗ ಆತನು ಇಳಿದು ಮುದುಕ ಕುದುರೆ ಹತ್ತಿದ ಮೇಲೂ, ಜನರು 'ವನಯ್ಯ ಹುಡುಗನನ್ನು ಸಡಗರಿ ಕೊಂಡು, ನೀನು ಕುದುರೆ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತೀಯಲ್ಲಾ?' ಎಂದರಂತೆ; ಹೀಗೆ ಯಾರು ಕುದುರೆ ಹತ್ತಿದರೂ ಟೀಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದೇ ಇತ್ತು....

ಜನಾಬ್. ಜೆ. ಮಹಮದ್. ಇಮಾಂರವರು.—ವಿನು ಸ್ವಾಮಿ ನಾವುಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದು, ಅವರು ಕಥೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ, ನಾವು ಕಥೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೇನೋ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿರು.—ಹೀಗೆಯೇ ಇವೆ, ನಮ್ಮ ಎದುರುಪಕ್ಷದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಟೀಕೆಗಳು. ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಟೀಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ, ಟೀಕೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಮನೋಭಾವದಿಂದಲೇ ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನನಗೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—
Mr Speaker, Sir.

(ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪಟ್ಟಿದರು).

ಆಗಬಹುದು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಷಣಮಾಡಬಹುದು. ಅದರ ಕೆಲವು ಪರಿಮಾಣವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾದರೆ, ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಾದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಸಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕನ್ನಡವಾದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ.

Sir, while speaking on the Budget, I do not propose to repeat the observations made by the Leader of the Opposition and other Members of this House, but I will certainly confine myself to a few heads

proposed in the Budget. While speaking about the revenue receipts of the State, if we look at the statistics provided in the memorandum of 1950-51 of the State Budget, we could very well see that we commenced with Rs. 116 lakhs of land revenue in 1938-39 and this day we are having Rs. 134 lakhs. But our administrative charges have risen from 27'98 lakhs in 1938-39 to 60'34 lakhs in 1952-53. So while examining this, let us see whether it would be possible for the Finance Minister to adopt certain economies under this head. In addition to the propositions already made as regards the reduction of the number of districts I would add that decentralisation is the thing that we should aim at to-day. More of centralisation would be quite harmful and as such economy measures in the revenue administration would be more suitable than the reduction of the number of districts. While recommending this economy measure, I beg to place before this House that the sub-division officers in all districts in all sub-divisions are acting just like post-offices. Papers leaving the office of the Deputy Commissioner touch the office of the sub-division and reach the taluk office to get into places where light can never penetrate, and as such I would submit that instead of expending so much of money in the maintenance of these sub-divisions, it would be more proper to raise the level of the administration of the taluks, to provide a little additional personnel to the Deputy Commissioner and confer on the Deputy Commissioner greater powers so that the person who needs relief may get it quickly without the inordinate delay that we are experiencing to-day. That would solve a very big problem. It will reduce our revenue expenditure.

Secondly, while speaking on the State Forests, our revenue in 1938-39 was just 26'25 lakhs, while our expenditure was 14'18 lakhs. What is it to-day? Our forest revenue is 80'19 lakhs; our expenditure 38'73 lakhs. What percentage does it work out if we calculate? It is certainly 45 per cent of the revenues we spend for establishment. That is one source where you can

certainly improve your resources by cutting down the establishment, by strictly enforcing aforestation. At present I could submit to this House that passes have been issued indiscriminately and has resulted in the wiping out of forests. Have we adopted any measures or has this Budget any provision for proper aforestation? At least, is the provision for aforestation properly implemented? Certainly not. I can give instances wherein many places have become absolute vacant lands. I submit that while providing for the establishment of Forest Department necessary vigilance may be exercised, thereby saving the forest and assuring us of proper rainfall.

The third point I would like to mention without the fear of repetition would be the Road Transport Scheme. What a colossal waste we are having? For a receipt of 38.30 lakhs we are spending 36.80 lakhs. It includes the cost of petrol and other things we buy. I have read that statement coolly. What does it amount to? We are having a very heavy administrative system in the Road Transport Scheme. Is it not possible, I put it to the Hon'ble Finance Minister, to work it in a business like way? Are there not instances wherein for a small investment high profits are received? Now having taken the receipt of 38.30 lakhs, the surplus or the net profit to us is only 1½ lakhs, while the expenses towards general administration for Road Transport is 1.10 lakhs. We just get a turnover of 38.3 lakhs. It comes to 4½ per cent. How does it compare with our loans. We pay 5 per cent on our loans and get back 4 per cent for the return. It is absolutely lamentable. Something has to be done to improve the Road Transport Scheme.

As regards the balancing of the Budget, I do not purpose to handle this mathematical calculation, even though I am competent as an Engineering Graduate to handle the subject with authority. But now since many persons have already expressed about this mathematical jugglery, I do not like to handle this mathematical jugglery. I do not propose to proceed that way at all. But while speaking on this, I would like to

impress that the revenues of the State could be expanded. In the Budget now presented, no indication is shown under what heads it could be done. Let us see whether the Finance Minister is trying to do it. I dare say, no. It is just because, in respect of these development schemes, provisions have been made without devoting the care that they are necessary for the particular heads. For example I would quote one instance, that is the Government Silk Weaving Factory.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—What are the suggestions of the Hon'ble Member for augmenting the revenues of the State?

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I am just proceeding on those lines. As regards the steps that have to be taken to improve the resources of the State, as the Hon'ble Minister is very anxious to know, and which I was about to state, I would quote and confine myself to one or two heads only, because the time the Speaker has kindly permitted me limits my capacity to answer and the subjects I can deal with. Now taking for example, on these commercial concerns run by Government, as an Engineer as I have already stated, I can speak with certain knowledge about them. Now taking the Mysore Silk Weaving Factory, it was a paying concern in the State. The profit of the concern during 1944-45 was 1,72,000 rupees. During 1945-46, it was Rs. 1,92,000. During 1946-47, it was Rs. 1,64,000. During 1947-48, it was Rs. 2½ lakhs. How is it that during 1949-50 it has come down to Rs. 60,000? And during 1950-51 there is nil profit and loss is the result.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—It is due to market conditions.

Sri SRINIVASA IYENGAR.—I am coming to that.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Coming from the area, the Hon'ble Member knows the reasons and the causes for this.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Yes, Sir, I am explaining the causes and the reason. But the omission on the part of the Government, I am placing before the House. I stood up here to speak

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR)

about it. Now I deal with the causes. What is generally the cause for loss in any commercial concern? The reasons are the following. It is not sales alone that contribute to the loss in any commercial concern. It is also the manufacturing cost that matters. If you are not in a position to manufacture goods that could be sold at competitive rates in any open market, whether inside or outside India, you have no right to exist. You must keep pace with the scientific advancement of machinery in the rest of the world. You cannot entirely confine yourself to the Mysore State only. There is scientific advancement of machinery throughout the world. Have you ever tried to see how the cost of production could be kept down? You must know that there are certain factories that contribute to reduce the cost of production. You must have efficient machinery. When was this Mysore Silk Weaving Factory equipped and started? It was done about 25 years back. It is now worn out, antiquated and old. It does not compare with the latest machinery in the rest of the entire world. Have you taken any steps to improve that? What is the meaning of producing things in an old machinery of rotten stuff and of a low grade stuff which does not compare with the other better varieties all over the world? So you do not have sales and you do not have any profit. Is this the way? Should this be the policy of Government? More than anything else, you have the machinery, you have the labour, you have the capital and you also have the sales department. What is the use of appointing non-technical men for such industries? Those men only try experiments on that Industry at our cost. You should have taken great care to see that proper men are posted for proper jobs. The commercial concerns ought to be managed on good business lines. His Highness the Rajpramukh has also made mention of that. Has the Government taken cognizance of that?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—That is our policy.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—You must attempt.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—The Hon'ble Member knows that, so far as Government's policy is concerned, he cannot draw any distinction between the Rajpramukh's Address and the Budget speech. It is the Government's policy that is incorporated in the Address of the Rajpramukh. We ourselves are taking up all the points that the Member is arguing.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—The Rajpramukh was pleased to refer in the Address to the line of action that the Government may pursue in the coming year. My chief objection is that the Finance Minister has not provided for such a thing and has not even attempted it. He has not devoted the care that that particular department needed.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—You may wait and see.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—My portion of the job is now just to say these things. I will certainly hear your portion of it when you explain about it in your reply.

Sri M. SHANKARALINGE GOWDA.—Are you abusing the present Government or the previous one?

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I may straightaway say that I do not admit criticism period-wise.

Mr. CHAIRMAN (Sri M. V. Rama Rao).—I think in making observations about Government, the continuity of Government must be recognised. Whether a set of Ministers were there before or have not come again should not make us forget that Government is one continuous process of a administration.

Janab J. MOHAMED IMAM.—Does it apply to the Congress Government or the previous Government also?

Mr. CHAIRMAN.—I think Janab Imam knows that it applies to every Government.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I have kept in mind the observations just now made. I have never spoken about any particular Ministry. I have drawn figures from 1938. It is a continuous figure under continuous administration.

I had not made any mention about any particular Ministry.

12 NOON.

Mr. CHAIRMAN.—Hon'ble Member has two minutes more.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I have a lot to say about the industrial policy of the State. I want some more time.

There has been a definite omission as regards the development scheme of the Silk Weaving Factory. A provision of Rs. 5,20,000 was made in the previous Budget with the object of equipping the Mysore Silk Weaving Factory with the latest machinery. But in the present Budget I find that instead of the figure continuing as such there are four dots. The object is simple. The money provided in 1951-52 was not spent. Government have not provided for this and how can the development take place? Unless you replace the old machinery you will not get any return and how can you balance your Budget? Therefore I submit that there has been a definite omission and it ought to be rectified. The silk industry had its own reserve and it is quite right that its development should have an allotment.

The next question I would like to touch upon and place before the House is Co-operation. How little interest has been evinced by Government for the Co-operative Department is very well exhibited in the present Budget. I may bring to the notice of this House that the Mysore State and the Provincial Co-operative Institute had organised a Seminar at Nanjangud and some of the Hon'ble Ministers were perhaps also the members of the Seminar and a report has been drawn. I cannot say what steps have been taken in this Budget to implement any of the decisions arrived at the Seminar. Under the head Loans and Advances a very small sum of Rs. 15 lakhs has been provided to advance loans: Rs. 5 lakhs to Co-operative Societies and Rs. 10 lakhs to Land Mortgage Banks. Is that enough?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Rs. 87 lakhs is the amount provided for Loans and Advances.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I am speaking of loans to Co-operative institutions.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home Affairs and Agriculture).—It is a decided improvement over the previous year's amount.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—It may be. But my observation is with regard to the loans given to Co-operative institutions.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Please see the total general advances.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I am not speaking on the general advances; but what I am referring to is that the amount provided for loans of Co-operative institutions is only Rs. 15 lakhs.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—As against?

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Perhaps ten crores.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—As against the last year's Budget?

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—There may be improvement compared to the previous year. That is not my subject matter. In this connection I would like to place before the House what transpired in the All-India Co-operative Congress held at Bombay under the presidentship of Sri Saraya. He is an authority on Co-operation. In fact a resolution was passed that Governmental machinery should be run on Co-operative principles and that we should look forward to a time when we could establish Co-operative Commonwealth. Does this Budget expect to contribute anything towards the establishment of that? Certainly not. The Provincial Co-operative Marketing Institutions, Housing Societies and other institutions sponsored by the Government have been ignored. Greater attention should have been devoted to the care of those institutions.

As regards Kankanahally Silk Filatures I want to say something. The raw products produced by the Silk Filatures at Kankanahally are not consumed by the Government Silk Weaving Factory at Mysore. If you say they are of an inferior variety, why do you manufacture things that are not fit?

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR)

Even though I have exceeded my time limit on account of the generosity of the Chairman I would request him to kindly give me five more minutes so that I could suggest some method.....

Mr. CHAIRMAN.—The Hon'ble Member had twenty minutes and it is fair enough that he should close.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—With these observations I say that the Budget is most unsatisfactory and unacceptable.

Sri M. PALANIAPPAN (Ulsoor).—Mr. Chairman, I welcome the Budget placed before this august House by the Hon'ble Finance Minister. People of Mysore State do welcome this Budget with joy for the very reason that it does not contemplate any new taxation. The money market is tight and the financial stringency is felt all over the State both by the middle class as well as by the merchant class. On one side we see slump in the market and on the other the people have not got money to improve their standard of living at present. Though it is only a few months since the present Ministry assumed office, we see that great changes and improvements have been effected in the administration. Due compliments must be paid to the Ministry for the timely handling of the food problem. But for the timely handling of the food problem there would have been a big deficit in the Budget. Thanks to the ability of the Hon'ble Chief Minister and his colleagues, the huge gap has been reduced to 101'72 lakhs of rupees. The Central Government should have thought for a while before stopping the food subsidy all of a sudden. They could have at least given a portion of it instead of stopping it once for all.

The huge deficit has been reduced to only 101'72 lakhs. The policy adopted by the Government in decontrolling the food grains in the rural parts has been welcomed by the farmers. It gives an opportunity for the farmer to have a sigh of relief.

Government are considering to receive the land revenue in the shape of food grains. This bold step which this

Government are going to take will be welcomed by the farmers.

Of course, there are four Cities in the State where there is statutory rationing system. Some of the Members of the opposite bench ask for immediate decontrol and they say that the Government are partial and they do not want to remove the controls. But the Government have adopted a slow and study method of decontrol in town areas. We cannot blame the Government for having been partial towards the town people. These are intentions to safeguard the interest of the people who are in these four Cities. I must say in this connection that the members of the present cabinet are noted for their selflessness, integrity and honesty. Now, most of the Members who sit in the opposite benches criticised this Budget only for the sake of criticism. If there were to be constructive criticism, it would have been certainly welcomed. But such criticism made for the sake of criticism by the opposite bench is unwarranted.

Sir, there are so many good intentions good motives in this Budget, Government have considered it very necessary to give all facilities to the farmers in growing more food to have self-sufficiency in the State. Much money has been allotted for this purpose. We shall not wait till bigger schemes like Tunga Anicut, Nugu Reservoir, Bhadra Anicut are completed. No doubt they are the assets of our State. But, the State is threatened with famine in every corner. The seasonal rains have failed and the farmers are put to a lot of difficulties. The Government are contemplating to take all possible measures to combat scarcity and they have allotted about 20 lakhs of rupees under this head. Of course, this must be appreciated and welcomed. The bigger projects in India such as those mentioned by the Hon'ble Chief Minister in his budget speech, have been contemplated by the Central Government to be constructed only in the Northern India. The Damodar Valley costing about 35 crores and another project costing about 133 crores, all such works are started only in Northern

India. History has shown that hunger and famine occur always in South India and in Deccan. But the Central Government has not paid its attention to the improvement of the irrigation projects in South India. Before the financial integration, Mysore Government had started Lakkavalli Project and Bhadra Anicut and other big schemes. These only, if completed, would solve our food problem in the State. Now it is for our Government to make strong representation to the Centre and see that they take up all these projects. Any man of reason will see that a project which has been started before the financial integration should and must be taken over by the Centre. I am sure that the present Government will make all such efforts to see that these projects are handed over to the Centre and our revenues are not spent over these schemes.

Now I wish to submit to this House a few aspects pertaining to a particular item, namely, Co-operative Societies. The Government have allotted about 15 lakhs of rupees towards loans to the Co-operative Societies and Land Mortgage Banks. One of our Hon'ble Members said that more money must be allotted towards this item. But, I must say with pain that these Co-operative Societies, most of them in the State, are not managed properly. The Co-operative movement must be encouraged, no doubt. There are two opinions in the matter. But, the way they are conducted and the way they are managed is most deplorable. I myself being connected with more than one Co-operative Society have bitter experience in the field. Everyday we come across so many cases of misappropriation, mismanagement coming before the Government and Courts. I hope in future the Government will pass such legislation and ordinances to see that the amount of 15 lakhs of rupees towards loans is made use of properly and have rigid control over these societies.

The Government has been good enough to consider the development of khadi. Our farmers find no work for nearly six months in a year

and so also our women. The development of khadi is helpful on many sides. On one side it gives work for the farmer and on the other side it supplies the growing demand for cloth in the State.

Thanks to the ability of our Government in securing and the generosity of the Japanese Counsel-General in India in giving away as a free gift the entire lot of Japanese Cottage Industry Machinery and other equipment which had been brought to India for exhibition at Bombay, I am sure that our country will be greatly benefited by this gift.

Now, coming to the point of medicine I must say that the State is proud of its beautiful, magnificent and well equipped hospitals. The standard of the Bowring and Lady Curzon Hospital is second to none and so also of other hospitals. In the Victoria Hospital and other hospitals we see the growing demand for beds. Patients come from all over the rural areas for treatment. So also the Krishnarajendra Hospital. At this moment I must bring to the notice of the concerned Minister that the Corporation, with its limited resources, has given one lakh of rupees in donation for extending the building of the Victoria Hospital. A philanthropist also has contributed an equal sum, and His Highness was pleased to lay the foundation-stone and it is high time that the Government started the construction of the building.

The roads and highways we see in Mysore State, are in a deplorable condition.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—There are no highways in Mysore State.

Sri M. PALANIYAPPAN.—I stand corrected. Though heavy sums of money have been allotted for the Public Works Department, still these roads are not maintained properly.

Malnad areas are still in an undeveloped condition. The people are not civilized in Malnad areas. (Laughter).

Sri Kadidal MANJAPPA.—I take exception to that, Mr. Chairman. (Laughter).

Sri M. PALANIYAPPAN.—Of course, with some exceptions. The Cabinet

(SRI M. PALANIYAPPAN)

consists of a Member for that area and I mean not with any *mala fide* intention.

Mr. CHAIRMAN.—The Hon'ble Member's time is up now.

Sri M. PALANIYAPPAN.—The Malnad area is not developed properly and there is no use of constituting health centres and spraying D.D.T. to eradicate malaria. Of course, this will give considerable relief, but this will not stand for long. We have to bring these malnad areas closer to the developed parts of the State. I would suggest that bus routes must be thrown open to private enterprise and it may solve the problem to a great extent. Firstly it improves communication in all parts of the State and it brings in more and more revenue also and it provides more scope for people in the villages to come in contact with one another. Many of the villages do not have good roads and people in those parts still live in the remotest parts.

Before I conclude, I must bring home to the Hon'ble Members that every individual in the State showers his choicest blessings on the Cabinet for placing this Budget before the House which does not affect the standard of living of all the sections of people. Thank you.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಡ್ಡೇಗೌಡರು (ತರುವೇಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಯಾದರೂ ತಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದುದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಿಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಈ ಗೌರವ ದೊರಕಿರಲಿಲ್ಲ.

ನಿನ್ನೆಯ ದಿನ ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದುದು ಸರಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ದಾಖಲೆಯನ್ನೊದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗದೆ ಇದ್ದುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ವ್ಯಸನ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ತಿರುವಾಂಕೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಷ್ಟೇ ಅಥವಾ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಹಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಆ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಿಂದ ನೋಡಿ ಹೇಳಿದರು.

Sir, my information was based on newspaper report, that is for the year 1952-53. But the figure supplied by the office is only for 1951-52 and I am sorry that even the Financial Secretary could not supply the latest Budget

figures for 1952-53 in Travancore-Cochin.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—That has not been passed in the Travancore Assembly as yet.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—There is an interim budget which was placed before the previous Assembly during last March.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—The new Budget has not been placed before the House.

Mr. CHAIRMAN.—Let us confine ourselves to the Mysore Budget.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಡ್ಡೇಗೌಡರು.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ತಿರುವಾಂಕೂರಿಗೂ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸುಮಾರು 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿವರೆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆ ದೇಶದ 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 20ರಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ; ಇಲ್ಲಿ 21.3 ರಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲ ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರ ಸಂಖ್ಯೆ ಶೇಕಡ 20.6; ತಿರುವಾಂಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 86 ರಷ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಆ ದೇಶಕ್ಕಿಂತ ಇದು ಮೂರರಷ್ಟಿದೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಾನು ಹೇಳಿದುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ!

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—I seek an information from the Hon'ble Member. ಎಷ್ಟು ವರ್ಷದಿಂದ ಹೀಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರ ಪರಿವಾಗಿ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂತು!

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಡ್ಡೇಗೌಡರು.—ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅಲ್ಲಿ 70 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲಿ 94 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟರ ಗರಾಟೆ ಇದೆ ಎಂದು. ಅಂಥಾ ಕಡೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹೂವನ್ನೊದಗಿಸಿ ಬಾಕಿ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಕಡಮೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—May I say this, Sir? He belongs to a party whose branch is also working in Travancore-Cochin Assembly. I do not know whether his partymen in that Assembly are prepared to pay the same compliment to that Government which the Hon'ble Member is doing.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—Certainly. (Laughter).

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—We will have to verify,

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಅಲ್ಲ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟರು ಗಳಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಗರಾಟೆಗಳಾಗುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಬರಿಯ ಮಾತು, ಬರಿಯ ಪ್ರಚಾರ. ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಭೀತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದು. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅಲ್ಲ ಇಂತಹ ಭೀತಿಗೆ ಕಾರಣವೇ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟರು ಕೂಡ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ತಾವು ಈಗತಾನೇ ಒಂದು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಕ್ಯಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದರನ್ನೂ inherit ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅನೇಕರು ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದು ಕೇವಲ ಮೂರು ತಿಂಗಳಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

(There were some interruptions).

Janab J. MAHOMED IMAM (Jagalur).—Sir, as I said yesterday, point of order is a convenient device to drag aside the line of argument by frequent interruptions. Unless my friend who is now speaking yields or accepts, let there be no interruption Sir. I do invite interruption on important matters, but they should not interrupt for the sake of interruption. I must take objection to this.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Both you and the Hon'ble Member speaking have resorted to this in a large measure when Members on this side were speaking.

Mr. CHAIRMAN.—If an Hon'ble Member is so anxious to interrupt the speaker, the Chair cannot help it.

Janab J. MAHOMED IMAM.—If that is the ruling, I take it.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾವು ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ವೇದಲನೆಯ ದಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾಫ ಭೀಷ್ಮನಾಯಕರು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿತ್ತು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮದೇ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಚೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬೇಕಾಗಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರವಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri A. BHEEMAPPANAIAK.—Mr. Leader of the Opposition, please note that!

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಯಾವುದು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂದರೆ, 1942ನೆಯ ಇಸವಿಗೂ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದದ್ದು. ಆ ಸರ್ಕಾರ ಜನರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧಾ ಸಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ; ನೀರಾವರಿ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಜನಾರೋಗ್ಯ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ

ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಇವರು ಏನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೋ ಹಾಗೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಈಗ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಈಗ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದರೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸರ್ಕಾರ ಕೇವಲ ಆರು ತಿಂಗಳು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ವರ್ಷ ನಡೆಸಿದರು. ಈ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಜನರ ಅವರನ್ನು ದೇವರೆಂದು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಹಳ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಇವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

12-30 P.M.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—To say that the previous Ministry was selfish may not be in good taste.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದರಿಂದ

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶಂಕರಲಿಂಗೇಗೌಡರು (ನಾಗವಂಗು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಆಗಲೇ ಘಂಟೆ ಹನ್ನೆರಡು ಮೇಲೆ ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ ಇಳಿದು ಹೋಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀಮತಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮನವರೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾಫ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮೇಶ್ವರರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 1947ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆಗ ಜನರ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ ಹೇಗಿತ್ತು? ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ? ಆ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ ತೀರಾ ಇಳಿದು ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ದೇಶದ ಹಣದ ಉಬ್ಬರ ದಿನ ದಿನಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇವನ್ನು ಹೀಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ದೇಶದ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದ ದೇಶ ಇಲ್ಲ. ಇಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಥಿಕ ಭದ್ರತೆಯಿಲ್ಲ. ಆ ದಿವಸ ಇದು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗಿತ್ತು? ಈ ದಿವಸ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗಿದೆ? ಈ ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾಫ ಹನು ಮಂತಯ್ಯನವರು ಇಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕವರು ಒಂದು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.—

“I need your sympathy, co-operation and counsel and I beseech you to give them to me in a generous measure.”

ಆದರೆ ಇದು ಮುಂದಿನ ಮಾತಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಇತರ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಡಿಫಿಟಿಟ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಹಣಕಾಸಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಭದ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸಂಸಾದನ ಅನೇಕ ಬಾಬುಗಳು ಕೇಂದ್ರದವರ ಪಾಲಾಗಿವೆ. ಈ ದಿವಸ ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಅವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ.

Janab J. MAHOMED IMAM.—May I submit this? If it is intended to close the sitting presently, as desired by some Members, the Member's speech may be resumed day after to-morrow.

Mr. CHAIRMAN.—The Hon'ble Member has already taken more than 12 minutes. I hope he will be able to close his observations in two or three minutes.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಜೈಫೋಡು.—Yes. But some Members were given 50—60 minutes each. The same leniency may be extended to me.

ಇದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಅಥವಾ ಒಂದು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ದರ್ಜೆಗೆ ಬಂದು ಕೋಟಿಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರ ತಕ್ಕ ಪ್ರಕಾರವೇ ನಾವು ಒಂದೊಂದು ವಿಷಯ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ನೋಡೋಣ. ಆದರೆ ಈಗ ಸಾಲ ಹುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನೋಡಿ ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.—

"The plan envisaged that the expenditure could be met partly by revenue resources and partly by other sources such as loans in the open market, economies in Government expenditure, additional taxation and assistance from Central Government It has been found difficult to float a loan"

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಶ್ವನಾಯಕರು.—ಹಾಗೆ ಹೇಳಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಹುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅರ್ಥವೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಜೈಫೋಡು.—That is my inference. ತಾವು 30 ಕೊಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲವನ್ನು ಶೇಕಡ 5 ರಂತೆ ತಂದು ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಆದೇಶವೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಬೇಕಾದರೂ ನೋಡಬಹುದು.

ಇನ್ನು ತೆರಿಗೆಗಳ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಹೊಸದಾಗಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ನಂತರ ಎಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನೂ ಉಪ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚೇನೂ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಸುಮಾರು ಮೂರು ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಂದು ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಾಕಲಾಗಿದೆಯೇ? ದೇಶವೆಲ್ಲರೂ ಬಡ ರೈತರು ಇನ್ನಷ್ಟು ಈ ಭಾರವನ್ನು ಹೊತ್ತಾರೆ! ಇತ್ತರಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿದಂತೆ, ಅತ್ತ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೇನಾದರೂ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ, ಅಂಥಾದ್ದು ಯಾವುದೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಆ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಲೀನೀಕರಣವಾದರೂ ಆದರೇ

ನಾವು ಕೆಲವು ಇರಾಜಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಆದಳಿತ ಬಾಬಿಗಳ ನೈಲ್ದಾ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಏಳು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಲಾಗಿದ್ದ ರೈಲ್ವೆ ಬಾಬಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಅಗ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಲಾಭ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಇದು ಕೇಂದ್ರದವರ ಕೈ ಕೇರಿದಂತರ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ವರಮಾನ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಬಾಬಿಗಳಿಗಲ್ಲಾ ಕೈ ಬಿಟ್ಟು ಹೇಗೆ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಉಳಿದಿರುವುದು ಇನ್ನು ಆ ಕನ್ನಂದಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ಪರ್ಟಿ ಎರಡು ಪರ್ಟಿ ಆದಾಯ ಬರವಂಥ ಬಾಬಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಹೀಗೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬಾಬಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ನಮಗೆ ಫುಡ್ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಎರೋ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಕಾಲ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಳಕೆ ಆದನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರು ಆದಕಾರಣ ಈಗ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಅವುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಕೊಡುವುದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದು, ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಇಂದಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಫೋರಣ್ ಆಗಿರುತ್ತೆ. ಹೀಗೆ ನಮಗೆಯಿತ್ತಿದ್ದರೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಬಡ್ಡೀನಿಲ್ಲ ಕೊನೆಗೊಂಡು ವಾತ್ಸ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು 5 ವರ್ಷ ಕಾಲ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ 365 ಲಕ್ಷ ಕೂಸು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೇನುಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಂಥ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟುಗಳೂ, ರಿಸರ್ವ್‌ಗಳಿಲ್ಲಾ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ದಿನ ಇವರು ಈ ರೀತಿ ದುಬಾರಿ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸಬಲ್ಲರು! ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ, ಸರ್ಕಾರದವರಂತೆ ಆನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹೆದ್ದೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಮಾಡದೆ, ತಮಗೆ ಯಾರು ಬೇಕಾಗಿರೋ ಅನೇಕವಾ, ಒಂದೊಂದು ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮನುಷ್ಯರಿಗೋಸ್ಕರವೇ ನೌಕರಿಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿರುವಾಗ ಈ ದಿವಸ ಈ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಲು ಇವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ? ಇವರಿಗೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಮನಸ್ಸಾದರೂ ಬಂದಿತ್ತೆ!

ಶ್ರೀ ಕಡಿಬಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು.—ಇದು ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಹೀಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಜೈಫೋಡು.—ಹೀಗೆ ಇವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು ಬಾಬಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲಾ ದರೂ ಯಾವ ಒಂದು Improvement ನಾಗಲಿ ತೋರಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ರಿವಿನ್ಯೂ ಅಪೀಲುಗಳನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಒಂದೊಂದು ಕೇಸನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಅವು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ 67 ಕೇಸುಗಳು ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಪುನಃ ರಿವ್ಯೂಗೆ ಬಂದಿವೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬಂತು.

ಇನ್ನು ಈ ಕಾರಣಂತೆ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರಧಾನ ಸಚಿವರಿಂದ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಚಿವ

ರಿಂದ ಕೇಸನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು ಬಂದಿರುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು.—ಅಂದ ವಿಚಾರಗಳಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ. ನಮ್ಮನೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ

ಸಭಾಪತಿಗಳು.—ತಾವು ಅನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಧ್ಯದು. ಹಾಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು ಬಂದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದೆರಡು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಕೊಡಲೇ ಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಬಲ್ಲೆ. Certainly, I take the responsibility and shall give instances if they want.

ಸಭಾಪತಿಗಳು.—ಈಗತಾನೆ ತಾವು ತಿಳಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ—ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಥವಾ ಇತರ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೆ ಕೇಸನ್ನೇ ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಒಂದೆರಡು ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಡಿ. ನಮ್ಮನೆ ಹಾಗೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಕಳೆಗೆ ನಮ್ಮ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಂಥ ಒಂದು ಕೇಸಿನ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ.

ಹಿಂದಿನ ಅಡಳಿತದವರನ್ನು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಿನಿಸ್ಟರಿಗೂ 30-40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಂಟು ರೂಪವಾಗಿ ಕೂಡ ಪುಡಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವುದು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ? ಅದರಿಂದ ಜನರ ನೈತಿಕವಿಚ್ಛೆ ಹೋಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲಸ್ಥರಿಗೂ, ಕಾಳಸಂತೆ ಮಾಡುವವರಿಗೂ ಸಹಾಯವಾಯಿತೇ ವಿನಃ ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ ಏನೂ ಸಹಾಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಕೋರಾರದ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಯಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಸುಂಕವನ್ನು ಏಕೆಂದೆ ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವರೂಪಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ವೆ.ಪಾರಿಷತ್ ಪಕ್ಷದವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದುದರಿಂದ ಹೀಗೆ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು ಎಂದು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಇಂತಹ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಕೊಟ್ಟ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಒಪ್ಪಾಬಾರಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಮಾಡದೆ

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—The Legislator also is responsible.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—We are not responsible. We opposed it. Even those on the other side opposed it, but voted against us. ಕಡಮೆ ಚಿನ್ನ ಇರುವುದನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದಾರೊಂದೂ, ಅದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮ ಬರುವುದೆಂದೂ ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದರು. ರೂಪಾಯಿನಲ್ಲಿ 12 ಆಣೆ ಭಾಗ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಆದಾಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತರಹ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ? ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮನೋಭಾವನೆಯಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

I. A.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಪೋಲೀಸ್ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದೂ ಪೋಲೀಸ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ, ಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಪಿಸ್ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ತೋರಿಸಬಹುದು; ಅದಕ್ಕೇನೂ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆ ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡಬಹುದು. ದೆವಲಪ್ಪವೆಂಟ್ ಬಾಬಿ ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಯಾವುದು ಎಂಬುದೇ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ತೋರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಆ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಡೆ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಲಕ್ಷವಷ್ಟು ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ 90 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆ ತಯಾರಾಗಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 16 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಯೋಜನೆ ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ 150 ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಗಣಾಕಾರಮಾಡಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಲ್ಲಿ 1 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಪೋಲೀಸ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪೋಣ. ದೇವರೇ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರು ಬೇಕಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುವುದನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು.—ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಉಳಿದಿರುವುದನ್ನು ದೇವರ ಮೇಲೆ ಬಿಡುವುದು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾವ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಕೇಳಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸಿಕೊಂಡ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು. ಅನಂತರ ದೇವರು ಮಾಡಬೇಕಾದುದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ದೇವರೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡುವಹಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟೇನೂ ಕಷ್ಟವೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲೂ ದೇವರು ಇದ್ದೇ ಇದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರ. ಇರ್ಲೆಂಡ್‌ಮೇರ್ಷ್ ಆಗಲಿಸಿನವರು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ 1951ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಒಂದು ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ.—

“ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿದಂದಿನಿಂದ, ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾ ಮಂಡಲವು ಅಡಳಿತ ಸೂತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ 3 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಪರಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪರದಿಯಲ್ಲಿ ವರಿಸುತ್ತದೆಯೆಂದು ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಭಾವಿಸಲಾಗದು.”

Mr. CHAIRMAN.—The Member has already taken 20 minutes. He must close his speech.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಈಗ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 15,378 ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 36 ಕಾಲೇಜುಗಳೂ, 206 ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳೂ, 710 ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳೂ, 10,114 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳೂ ಇವೆಯೆಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಕೂಡಿ ನೋಡಿದರೆ 11,065 ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಒಟ್ಟು 15,378 ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇವೆ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು)

ಯೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ 5,000 ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಇವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಒಂದೊಂದು ತರಹ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಂಬಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಇದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದೆರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

Mr. CHAIRMAN.—I think it would not be fair to encroach upon the time limit that has been fixed and that limit has already been exceeded.

Sri B. HUTCHEGOWDA. — I submit that I will finish the speech in five minutes. ಪಾನ ನಿರೋಧ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬೇರೆ ಮಾಡಲಾರದು. “ಪಾನ ನಿರೋಧ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಮತ್ತು ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು, ಮೊದಲ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಎಂದರೆ ಮಧ್ಯದ ಮಾರಾಟದ ಅಂಗಡಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯದ ಸರಬರಾಯಿಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಈಗ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾವಾರಾಗಿ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಒಂಬತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪೈಕಿ ಐದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ” ಎಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಇನ್‌ಫಾರ್ಮೇಷನ್ ಆಫೀಸಿನವರು 1951ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಸಂಚಿಕೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು 5 ವರ್ಷದಲ್ಲೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅನೀತಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಾರದು. ಅದರಿಂದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾ

ಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊಸತು ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನೆರವೇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಧವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಆಗ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುವುದನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದು 2 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. 5 ವರ್ಷಗಳ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಡೆದಿದ್ದರೆ, ಹೊರ ವರ್ಷವೇ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಾನ ನಿರೋಧವು ಸಂಸ್ಥಾನವು ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಹೊರ ವರ್ಷ 2 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಅದೇ ಈ ವರ್ಷ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು ವಾಗ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಕಾಗದಕ್ಕಾಗಿ ವರ್ಚುವಾಡಿರುವ ಹಣ ಸಹ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ 4½ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಐಂಡಿಟವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಕೂಡ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿರುವವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಜೀವನವಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಅನ್ನ ಬಟ್ಟೆ ವಸತಿ ರೋಗನಿವಾರಣೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಯಾವತ್ತೂ ಸ್ವಲ್ಪ ರಿಲೀಫ್ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ಅವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ನಮಗೆ ಸಾಕಾಗಿದೆ.

Mr. CHAIRMAN.—The House now stands adjourned to meet on Monday at Twelve Noon.

The House then adjourned at Forty-Seven Minutes past Twelve of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Monday, 30th June 1952.